

DZIŚ W NUMERZE:

Lepsza i bardziej stabilna **str. 3**
Ewangelia według Mela **str. 4**
Z PRZYJAŹNIĄ do Unii **str. 1-5**
Zaległe mecze w dywizji E **str. 8**

SOBOTA
10 KWIETNIA 2004
NR 43
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Fot. MAREK SANTARIUS

Wielkanoc wiosenna...

W niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca świętujemy Wielkanoc. W tym dniu w tradycji żydowskiej obchodzono Święto Paschy jako pamiątkę przejścia od niewoli do wolności. Po raz pierwszy zaś spożywano posiłek paschalny – wielkanocnego baranka – przed wędrówką z Egiptu do Ziemi Obiecanej.

Zgodnie z przekazem ewangelistów Ukrzyżowanie Jezusa Chrystusa miało miejsce na trzy dni przed żydowską Paschą. Kościół misterium paschalne obchodzi jednak nie tylko w Wielkanoc, ale każdej niedzieli, przypominając sobie Zmartwychwstanie Jezusa. Stąd też w języku rosyjskim nazwa siódmego dnia tygodnia brzmi *woskriesenie*, czyli wskrzeszenie, zmartwychwstanie. Na wieżach katolickich świątyni już dzisiaj nocy ponownie bić będą dzwony. Tak samo jak Boże Narodzenie zaczynamy celebrować w wieczór wigilijny, również radość Zmartwychwstania ogłaszana jest w Wigilię Paschalną. Msza św., która jest odprawiana w sobotni wieczór, oznaczana jest za najważniejszą mszę w roku i podobnie jak żydowska Pascha sprawowana jest na pamiątkę wydostania się z niewoli grzechu oraz w nadziei dostąpienia Zbawienia.

W niedzielę i poniedziałek Zmartwychwstanie obchodzą również wyznawcy pozostałych Kościołów chrześcijańskich. Jak czytamy u ks. Andrzeja Dębskiego, w Kościele Ewangelicko-Augsburskim w niedzielę odprawiane jest najpierw nabożeństwo rezurekcyjne, a następnie uroczyste nabożeństwo główne ze spowiedzią i Komunią Świętą. *Nad tymi, którzy wierzą w Chrystusa, śmierć nie ma już władzy, są oni zbawieni – już tutaj mają życie wieczne* – pisze A. Dębski.

Wielkanoc to również okazja do celebrowania życia – stąd też pośród atrybutów świąt nie brakuje piskląt, zajączków, jajek – a także okazja do zwykłego cieszenia się słońcem, coraz dłuższym dniem i wiosną. (sch)

ZESPÓŁ PRZEDSZKOLAKÓW DZIAŁA JUŻ 30 LAT

Rozśpiewana CIESZYNIANKA

Cieszynianka to nie tylko mała, niepozorna roślina z zielonym kwiatkiem, z którą można się spotkać w okolicach Cieszyna. To także nazwa zespołu, w którym tańczą i śpiewają czeskosieczyńskie przedszkolaki. A działa ten zespół już 30 lat. Świąt jubileusz uczel Cieszynianka na tydzień po Świętach Wielkanocnych, na koncercie w Teatrze Cieszyńskim.

Jak napisała do nas długoletnia dyrektorka czeskosieczyńskiego przedszkola przy ul. Moskiewskiej, Bronisława Guzior, *Zespół Pieśni i Tańca Cieszynianka powstał na początku roku szkolnego 1974/75, a inicjatorką jego założenia była Wanda Adamus-Ponczan, wówczas dyrektorka placówki przy Moskiewskiej. To ona była też autorką nazwy.*

Inicjatywę poparły od razu nauczycielki z innych czeskosieczyńskich przedszkoli: przy ul. Grabińskiej i Na Rozwoju. Pierwszym dyrygentem zespołu była Irena Harok, później przejęły od niej batutę Zofia Chowaniec-Włosok, Joanna Knoppek, Anieli Żivná, Maryla Bystron-Szymaniak, Katarzyna Adámek... Kierowniczkami organizacyjnymi były Maria Haužvic, Joanna Knoppek, Halina Gaura, Barbara Kielkowska, a dzisiaj pełni tę funkcję Ilona Hudeček. Akompaniowali zaś Cieszyniankę: Olga Guzior, Maria Adámek, Jadwiga Franek (była też kierowniczką

artystyczną), Bronisław Liberda, Maria Helis, Maria Cienciála, Danutá Palowska, Janka Kaleta, Zdeněk Parma, Maryla Mendrek i Marta Bury...
Ciąg dalszy na str. 8

Wesołych i zdrowych Świąt Wielkiej Nocy
Czytelnikom, Współpracownikom i Wydawcy
składa
zespół »Głosu Ludu«

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA PRZYznał GRANTY

Pieniądze dla Polaków

OSTRAWA (mro) - Kwota 700 tys. koron z ponad 125 mln ogólnie rozdzielonych pieniędzy decyzją czwartkowego posiedzenia samorządu Województwa morawsko-śląskiego przypadnie na wsparcie działań mniejszości narodowych zamieszkujących na terenie województwa.

Komisja ds. mniejszości narodowych przy urzędzie wojewódzkim ze zgłoszonych 67 projektów poleciła do realizacji 50, w tym siedem

w kategorii twórczości artystycznej, cztery w kategorii wychowania i kulturalno-edukacyjnych, jeden projekt w kategorii badań nad kulturą mniejszości i jej ludowych tradycji, jeden projekt w kategorii dokumentacji oraz jeden w kategorii wydawniczej.

Ciąg dalszy na str. 2

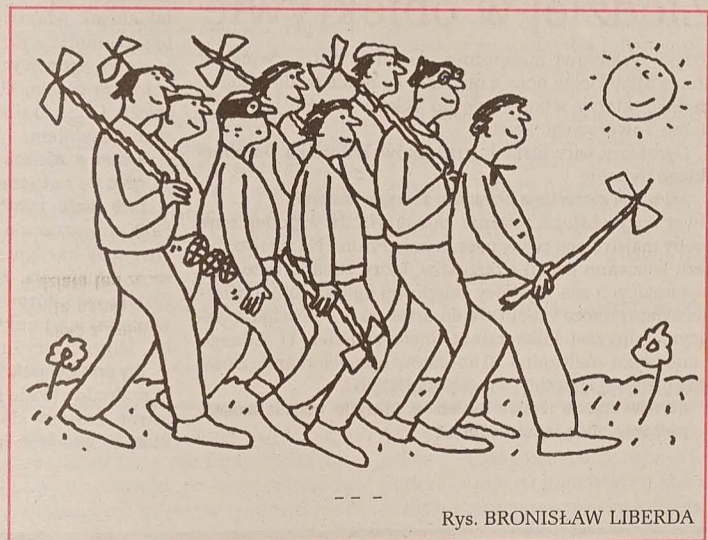
DO WSZYSTKICH ABSOLWENTÓW GIMNAZJUM!

Z okazji obchodów 55-lecia powstania Gimnazjum w Czeskim Cieszynie **ZAPRASZAMY** na spotkanie towarzyskie, które odbędzie się dnia 6 listopada 2004 r. w budynku szkoły.
Dyrekcja i grono pedagogiczne
www.gympol.cz

GL-155

Pogoda

SOBOTA - Zachmurzenie zmienne, rano możliwe lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 11-15 st., nocą od 2 do -2 st. C.
NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK - Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 9-13 st., nocą 5-1 st. C.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

ŚPIEWAMY, BO LUDZIE PRZYCHODZĄ NAS SŁUCHAĆ

Z PRZYJAŹNIĄ do Unii

Zespół *Śpiewaczo-Muzyczny Przyjaźń* wie jak połączyć w jedno wiosnę, jubileusz dyrygenta oraz nadchodzącą wspólną unijną rzeczywistość. W najbliższą sobotę 17 bm. w Miejskim Domu Kultury w Karwinie urządza *Wiosenny koncert przyjaźni* z okazji wejścia do Unii Europejskiej.

Na kilka dni przed tą imprezą oddajemy głos dyrygentowi oraz prezesowi tego karwińskiego zespołu - *Józefowi Wierzgoniowi i Tadeuszowi Bizoniowi*.

W jakim nastroju i z jakimi oczekiwaniami wchodzi Przyjaźń do wspólnej Europy?

T. BIZOŃ: Z oczekiwaniami poprawy dotychczas niewyraźnej sytuacji ekonomicznej, wzajemnej współpracy i poszanowania oraz większego bezpieczeństwa.

To prywatnie. Jeśli zaś chodzi o zespół, to chyba niewiele się zmieni... może tylko większa współpraca między zespołami w regionie i za granicą - w Polsce.

J. WIERZGOŃ: Mamy się jednak z czego cieszyć. Już sam fakt, że przetrwaliśmy od 1958 roku i że przez te lata nigdy nie musieliśmy prowadzić walki o widza, jest powodem do zadowolenia. Kiedy widzimy, że na naszych koncertach sala jest pełna, a publiczność wstaje z miejsc, by nagrodzić nas owacjami na stojąco, wiemy, że nie jest źle. W tym przekonaniu utwierdzają nas głosy, które docierają do nas po koncercie. Ludzie mówią, że opuszczają widownię ze łzami w oku, że wracają do domów podbudowani naszym śpiewem.
Ciąg dalszy na str. 5

Kongres Polaków w Republice Czeskiej życzy wszystkim Czytelnikom »Głosu Ludu« pogodnych i spokojnych Świąt Wielkiej Nocy

Cieszynianka jest ciągle młoda.
Fot. archiwum zespołu

Gość sobotniego koncertu Śląski Chór Górniczy Polonia - Harmonia z dyrygent Iwoną Melson i prezesem Eugeniuszem Dembińskim (w środku grupy).
Fot. z archiwum zespołu

U rodaków

■ Grzyboznawca Justyn Kolek szuka w lasach Podbeskidzia okazów dla naukowców, np. dla doktor Marii Klawitter z Poznania, specjalistki od grzybów. Do każdego znalezione go grzyba Kolek sporządza opis (m.in. z informacjami gdzie rósł i kiedy został zebrany). Naukowiec wykorzystują przygotowane przez niego grzyby do badań i szkoleń dla grzyboznawców.

■ Gimnazjum w Jaworzu koło Bielska jest jedyną szkołą w Polsce, która może pochwalić się muzeum fauny i flory. Szkolne muzeum założony pod koniec lat 60. bosman Erwin Pasterny z Instytutu Biologii Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Z czasem przybyło kilkadziesiąt gatunków ryb, rozgwiazd, muszli i innych morskich żyjątek. Muzeum wygląda jak minioceanarium. Zbiorami zachwycają się nawet wykładowcy z Instytutu Biologii Akademii Pedagogicznej w Krakowie.

■ Największa bielska uczelnia Akademia Techniczno-Humanistyczna i Fiat-GM Power Train podpisały w poniedziałek umowę, dzięki której studenci mają możliwość odbywania w firmie praktyk. Niebawem rozpoczyna się pierwsze praktyki na terenie zakładu, w trakcie których studenci będą m.in. doskonalić terminologię techniczną w językach obcych. Kierownictwo zakładu liczy na to, że studenci wniosą do firmy coś nowego.

■ Nie ma jeszcze w Polsce tradycji spędzania Wielkanocy w górach. Jednak jeśli ktoś podczas świąt chce wypocząć w Beskidach, może przebrać się w ofertach. Luksusowe hotele w Beskidach - Klimczok w Szczyrku, Belweder w Ustroniu oraz Gołębiowski w Wiśle oferują cały szereg ciekawych atrakcji imprez wielkanocnych.

■ Przed zabytkowym, XVI-wiecznym kościółkiem pw. św. Andrzeja w Gilowicach mieszkańcy święcą co roku w Niedzielę Palmową imponujące palmy. Mieszkańcy tej miejscowości przez cały Wielki Post pracowicie przygotowywali palmy rozłożyste oraz wysokie palmy kawalerskie, zwane też trzpieniówkami. W Niedzielę Palmową miejscowa parafia oraz Regionalny Ośrodek Kultury organizują od 11 lat konkurs na najpiękniejszą palmę wielkanocną.

■ Już wkrótce mają w Bielsku znikać miejsca, będące prawdziwą gehenną dla niepełnosprawnych. Pieniądże, które przekazał Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, pomogą kalekom w wielu dziedzinach. Na przystosowanie miejsc pracy przeznaczono 100 tys. zł, na organizację turnusów rehabilitacyjnych - 400 tys. zł. Jest też 300 tys. zł na preferencyjne kredyty na stworzenie firmy i pieniądze na warsztaty terapii zajęciowej i szkolenia.

■ Zbójnik Harnaś z Beskidu Żywieckiego, który żył pod koniec XVII wieku, mieszkał w górach i pomagał ludziom, stał się bohaterem książki. Napisał ją w gwarze Bronisław Sroka, mieszkaniec Gilowic. W powieści przeplatają się fakty historyczne, legendy i wątki wymyślone przez autora. Na ciekawe informacje o Harnasiu Sroka trafił, pisząc monografię o Gilowicach.

■ Czesław Kanafek z Bładnic pod Ustroniem od lat robi armaty. Niektóre z nich widziała cała Polska, bo zamawiali je u niego Andrzej i Jerzy Hoffman do *Ogniem i mieczem*. Spod jego ręki wyszły też piękne dzieła, które stają na murach Jasnej Góry. Teraz stanął przed kolejnym wyzwaniem. Zamówiono u niego armaty na bitwę pod Racławicami.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W ub. roku sibska PSP przeniosła się do nowych pomieszczeń. W opuszczonym budynku mieści się obecnie Dom Seniora. Fot. archiwum Sileskiej Humanisty

Pieniądże dla Polaków

Dokończenie ze str. 1

Polska mniejszość narodowa otrzymała 8 grantów. W kategorii I - 59 tys. koron dotacji otrzyma PTA **Ars Musica** na popularyzację śpiewu chóralnego, muzyki ludowej oraz form teatralnych; **Kongres Polaków** otrzyma 58 tys. na zorganizowanie koncertu galowego „Tacy jesteśmy 2004”, zespół folklorystyczny **Górole** z Mostów k. Jabłonkowa otrzyma 25 tys. koron na organizację Międzynarodowego Przeglądu Kapel Ludowych i Zespołów Folklorystycznych.

W kategorii II - beneficjentem jest **Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki**, które na przygotowanie Wystawy Polskiej Książki dostanie grant

w wysokości 25 tys. koron.

W kategorii III - PZKO dostanie 48 tys. koron na opracowanie ankiety dotyczącej lokalnych nazw oraz struktury rodzin. Badania te będą podstawą opracowania „Etnograficznego atlasu Cieszyńskiego”.

W kategorii III dotację w wysokości 46 500 koron uzyskał **Kongres Polaków** na sfinansowanie działalności Ośrodka Dokumentacji, opracowywanie zbiorów oraz przygotowanie ich do udostępnienia publiczności.

W ostatniej kategorii kwotę 40 tys. koron przyznano **Harcerstwu Polskiemu** w RC dla redakcji „Naszej Gazetki” i jej projektu „Śladem historii Śląska Cieszyńskiego”.

ROBOTY PUBLICZNE SPOSOBEM NA BEZROBOCIE

Pozwalają uwierzyć w siebie

HAWIERZÓW (wak) - Roboty publiczne to forma zatrudnienia, którą powiatowe urzędy pracy traktują jako jeden z najlepszych sposobów aktywnego przeciwdziałania bezrobociu. Hawierzów tę formę zatrudnienia proponują bezrobotnym od pięciu lat.

- Od 1 stycznia do 28 marca br. zatrudniliśmy 20 osób, z pierwszym dniem kwietnia liczba ta wzrosła do 62 pracowników - mówi **Jana Pondělíčková**, rzecznik prasowy magistratu. - Na roboty publiczne trafiają zwłaszcza osoby, które dłużej niż rok nie mogą znaleźć pracy. Umowy są z nimi podpisywane na okres nie dłuższy niż jeden rok.

Prace publiczne to m.in. wycinki drzew, usuwanie suchych liści, malowanie balustrad, wyrównywanie terenu, sprzątanie ulic i parków, a także ogrodów szkolnych i boisk. Zajęcia, które nie wymagają wielkich kwalifikacji. Nikt nie może liczyć na to, że poprzez udział w robotach publicznych dorobi się kokosów. Powszechną praktyką jest zatrudnianie za wynagrodzenie minimalne. Mimo to chętnych nie brakuje, bo dla nisko kwalifikowanych robotników jest to często jedyna nadzieja na jakiegokolwiek pieniądze.

W pośredniakach podkreślają, że roboty publiczne są ważne także, a może przede wszystkim, z powodów społecznych. Nie pozwalają bezrobotnemu przyzwyczaić się do myśli, że dla niego etatu nie ma i nie będzie. Pozwalają uwierzyć we własne siły i szanse na rynku pracy.

SPOSÓB NA WŁAMYWCZY I LEKKOMYŚLNYCH KIEROWCÓW

Złodziej w obiektywie

Dzięki systemowi monitorowania udało się karwińskiej Straży Miejskiej w nocy z niedzieli na poniedziałek złapać złodziei, którzy włamali się do sklepu **Fotolab** tuż obok Domu Towarowego **Prior**.

Dyrektora karwińskich strażników, **Františka Damborského** pytamy:

Jak w tym konkretnym przypadku pomogły kamery?

Owej nocy obsługi systemu zauważyła dwie podejrzone osoby majstrujące coś w pasażu koło **Priora**. Na miejsce od razu wezwano patrol strażników, który zobaczył złodziei wyjmujących zza wystawy sklepowej aparaty fotograficzne. Włamywacze rzucili się do ucieczki. Po pościgu trwającym najwyżej kilka minut, ujęto złodziei. U jednego z mężczyzn znaleziono 10 aparatów różnych marek. Sprawy zajął się komenda miejska Policji RC.

Ile rejestracje rocznie wypadków, kiedy to właśnie kamera podpowie, gdzie łapać złodzieja?

Ciekawostki

Rzeką płyną... złotówki

Kto wyrzuca do rzeki podarte 100-złotowe banknoty? Od czwartku nowosądecka policja próbuje rozwikłać tę zagadkę. Na razie wszczęto postępowanie w sprawie wprowadzenia do obrotu podrobionych banknotów, badania jednak wykażą, czy porzucone pieniądze rzeczywiście są **falszywkami**.

Niecodziennego odkrycia dokonano w śróde w pobliżu mostu 700-lecia w Nowym Sączu. Spacerujący tam dwaj nastoletni chłopcy zauważyli unoszące się na wodzie bardzo drobno podarte banknoty. Część zdążyła już odpłynąć, część zatrzymała się przy brzegu. Udało im się wylowić ok. 200 kawałków.

- O tym dziwnym odkryciu dowiedzieliśmy się od dziennikarza z miejscowej rozgłośni. Przy brzegu rzeki zabezpieczyliśmy jeszcze rozdrobione fragmenty podobnych banknotów. W tej chwili nie jesteśmy w stanie

stwierdzić, czy są one autentyczne, czy też podrobione. W tym celu konieczna będzie ekspertyza biegłego - powiedział podinspektor Witold Bodziony, zastępca szefa nowosądeckiej policji.

Przegląd klasy Z

Filmy Eda Wooda, fanatycznego reżysera, producenta i montażysty, otrzykniętego w latach 80. najgorszym reżyserem w sześćdziesiąt, będzie można obejrzeć podczas przeglądu jego twórczości, który odbędzie się 17 kwietnia w Gdańsku.

Publiczność zobaczy 3 filmy Wooda: *Glen czy Glenda* (1953), *Narzęzona potwora* (1955) i *Plan 9 z Kosmosu* (1959) oraz dedykowany pamięci reżysera film Tima Burtona z 1994 roku pt. *Ed Wood*.

O Woodzie mówi się, że nie robił filmów klasy A, nie robił też filmów klasy B. To była klasa Z. Odrzucany przez Hollywood, po latach stał się reżyserem-legendą, symbolem kina

NAJSTARSZY LOKATOR MA 98 LAT

Dom dla sędziwych

CZ. CIESZYŃ SIBICA (sch) - W byłym budynku polskiej szkoły w Sibicy został na początku bm. otwarty nowy Dom Seniora. Rok temu obiekt ten uzyskała organizacja humanitarna działająca w zakresie pomocy zdrowotnej i socjalnej, **Sileska Humanisty** w Karwinie.

- Kosztem 2,2 mln Kč budynek szkolny zaadaptowaliśmy dla potrzeb 30 seniorów. Miasto wspomogło nas 1,6 mln Kč, ponadto z własnych środków na remont i wyposażenie przeznaczaliśmy 1,2 mln Kč - podała dyrektorka **Sileskiej humanisty**, **Gerta Remešowa**.

Sibicki Dom Seniora rozciąga opiekę nad osobami w podeszłym wieku (powyżej 80 lat), schorowanymi, nie zdolnymi poruszać się o własnych siłach, przykutymi do łóżka, cierpiącymi na demencję. Dniem i nocą czuwa nad nimi na zmianę 14 pracowników socjalnych. Najstarszy lokator pochodzi z Suhej Górnjej i ma 98 lat.

- Zakład przeznaczony jest przede wszystkim dla mieszkańców Cz.

Upiększą budynki

HAWIERZÓW (wak) - Projekty mozaikowych symboli, które po rekonstrukcji zdobić będą budynki nr 2, 4 i 6 przy ul. Jedłowej w Hawierzowie Szumbarku, można obejrzeć (do 15 kwietnia) w holu hawierzowskiego magistratu. Rysunki są plonem konkursu plastycznego, w którym uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych w czasie wiosennych wakacji. Jury wybrało trzy prace. Wiadomo już także, które z nich upiększą poszczególne domy. I tak na budynku z nr. 2 umieszczona zostanie mozaika przedstawiająca ślimaka, z nr. 4 - pawia, a na trzecim znajdzie się jaskółcze gniazdo.

Cieszyna oraz jego najbliższymi mieszkańcy. W przypadku, że znajdzie wolne miejsca, przyjmujemy mieszkańców podgórskich i wiejskich gmin Śląska Cieszyńskiego. Podania można składać w siedzibie Humanisty przy ul. Sokolnickiej 1761 w Karwinie Nowym. Miejsce formularzy, które są do dyspozycji w wydziałach socjalnych i w szpitalach - informuje dyrektorka Remešowa.

Z wiosną w nowej szacie

ROPICA (bag) - Centrum w doczeka się niebawem zmian na lepsze. Przed Urzędem Gminy zostanie poszerzony parking, uszczelnienia i wzbogacenia zieleni kwiatami doczeka się parku skweru cmentarnego, który wraz z tutejszym kościołem katolickim chronionym zabytkiem kultury. Naprawione zostaną chodniki. Inwestycje obliczone zostały na milion koron.

W miesiącach letnich czeka na rekonstrukcję okien szkoła, która w przyszłym roku zainstalowana będzie ponadto nowe instalacje wodociągowe i elektryczne. Planowana jest także pracochłonna i kosztowna sfinansowanie reszty robót, za którą rząd postara się pozyskać od państwa.

W chwili obecnej odnawiana też należąca do gminy restauracja „Centrum”. Otwarta powinna być z początkiem wakacji.

Chodzi mniej więcej o 24 do 26 czynów karnych, takich jak włamanie, rozbój, gwałt czy pobicie. Obiekty te są wyposażone w kamery wykrzywają cały szereg wykroczeń, w tym również drogowych. I tak na przykład obsługują systemy z kamerami, który postawił samochód nie tam, gdzie trzeba. Od razu rusza na miejsce patrol drogowy z wymagalnym mandatem.

Zatem w miejscu obserwowanym przez Straż Miejską nieć się na baczności. Czy może pan zdradzić, w których miejscach miasta zainstalowano kamery?

Fakt umieszczenia w danym miejscu kamery jest sprawą jawną. W każdym takim punkcie umieszczona jest kamera z informacją, że chodzi o obiekt nadzorowany przez system monitorowania Straży Miejskiej. Obecnie w mieście takich punktów jest 12, co pozwala na obserwację ok. 14 proc. terytorium miasta.

Czy przewidujecie dalszą rozbudowę systemu?

O rozbudowie nie ma na razie mowy. Byłoby to zbyt kosztowne. Nosimy się jednak z zamiarem przeniesienia niektórych kamer w inne miejsce.

Kanadyjczycy wprowadzili systemy monitorowania chodzących. W roku 1989. Jednak nadal były one słabe. Jedną z przyczyn było słabe wyposażenie w ulicznych sprzedawców i za pomocą Internetu. Powtarzające się wypadki - także śmiertelne - doprowadziły teraz do zaostreżenia systemu.

Odnaleźli Bacha

Naukowiec japoński poinformował o odnalezieniu zaginionego Johann Sebastiana Bacha. Prochodząca z 1728 roku *Kantata weselna* Bacha została odnaleziona wśród dokumentów japońskiej pianistki Chie Hary, która zmarła w 2001 roku w wieku 86 lat.

Dzieło, skomponowane przez Bacha na wesele córki jednego z niemieckich urzędników celnych. Ostatnio uznawano za zaginione. Ostatnio znany posiadaczem partytury był potomek niemieckiego kompozytora Felixa Mendelssohna.

UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA

Lepsza i bardziej stabilna

Unia Gospodarcza i Walutowa stanowi, jak dotąd, najwyższy stopień integracji gospodarczej państw członkowskich Unii Europejskiej. Państwa te nie od razu jednak osiągnęły tak zaawansowaną formę zjednoczenia. Proces tworzenia Unii Gospodarczej i Walutowej poprzedzony był bowiem innymi formami integracyjnymi. Były to strefa wolnego handlu, unia celna oraz wspólny rynek. Pojęcia te są istotne ze względu na dokładne przybliżenie znaczenia Unii Gospodarczej i Walutowej. Spróbujmy więc bliżej się przyjrzeć. Państwa należące do strefy wolnego handlu wycofują wzajemne opłaty celne i ograniczenia ilościowe w handlu pomiędzy sobą, z jednoczesnym zachowaniem własnych celnich ceł na towary pochodzące z państw trzecich. Z kolei unia celna cechyje usunięcie wszelkich barier w przepływie towarów (tak samo jak w strefie wolnego handlu), ponadto ale wprowadzone zostają wspólne taryfy celne w stosunku do towarów z krajów trzecich. Wspólny rynek natomiast obejmuje unie celne, a poza tym państwa uczestniczące w nim zapewniają swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału. Unia gospodarcza, będąca jakoby kontynuacją poprzednich form współpracy, obejmuje więc unie celną oraz wspól-

ny rynek, a ponadto charakteryzuje się prowadzeniem wspólnej polityki w dziedzinie konkurencji, stymulowania rozwoju regionalnego, a także znaczną koordynacją polityk makroekonomicznych. Priorytetem unii walutowej (monetarnej, pieniężnej) jest natomiast wprowadzenie jednolitej waluty.

Wbrew powszechnym przekonaniom unia walutowa nie jest pomysłem zupełnie nowym. Tego typu przedsięwzięcia istniały w Europie już w XIX wieku. Przykładem tego rodzaju inicjatyw może być Skandynawska Unia Monetarna powołana do życia w 1879 r. przez Szwecję, Danię i Norwegię. Unia ta przetrwała do I wojny światowej. Współczesna Unia Gospodarcza i Walutowa utworzona w ramach Unii Europejskiej wydaje się być jednak lepiej zaplanowana i znacznie bardziej stabilna.

Aby przystąpić do Unii Gospodarczej i Walutowej należy spełnić rygorystyczne wymogi (tzw. kryteria konwergencji). Każde z państw przystępujących do strefy euro musi wykazać się odpowiednimi wskaźnikami (np. odpowiednim poziomem inflacji czy deficytu budżetowego). Do Unii Gospodarczej i Walutowej przystąpiło do dnia dzisiejszego 12 z 15 państw Unii Europejskiej. Nie bierze w niej

udziału Wielka Brytania, Dania, Szwecja, a początkowo poza Unią Walutową pozostawała także Grecja. Wobec Danii i Wielkiej Brytanii zastosowano specjalne ustępstwa. Wielka Brytania uzyskała możliwość rezygnacji z przyjęcia wspólnej waluty, ponieważ nie zgadzała się na przekazanie swoich uprawnień w zakresie polityki pieniężnej. W przypadku Danii zaś propozycja przystąpienia do Unii Walutowej została odrzucona przez obywateli w drodze referendum. Pozostałe dwa państwa nie spełniły kryteriów gospodarczych wymaganych do przystąpienia. Z biegiem czasu jednak Grecja uporowała się z rygorystycznymi warunkami formalnymi i została dwunastym członkiem strefy euro. Wprowadzony w tych krajach wspólny pieniądź euro zastąpił na trwałe dotychczasowe waluty krajowe. Obecnie powszechnym stało się przekonanie, że wprowadzenie wspólnej waluty ma przede wszystkim znaczenie gospodarcze. Wprowadzenie euro zawiera w sobie jednak także bardzo ważny aspekt polityczny. Taki projekt zjednoczeniowy postrzegany jest na arenie międzynarodowej także jako swego rodzaju ubezpieczenie od powrotu do konfliktów. Oprócz tego każde państwo odrębnie postrzega korzyści wynikające z przyjęcia wspólnej waluty i każde motywuje się w tym zakresie nieco odmiennymi względami politycznymi.

Obowiązywanie wspólnej waluty przynosi z sobą wiele korzyści. Zaletą, którą z pewnością doceni każdy zwykły obywatel Unii Europejskiej, jest przede wszystkim wygoda – Francuz jadący na wczasy do Grecji czy Hiszpanii nie musi sobie zwracać głowy wymianą pieniędzy, albowiem w każdym z tych państw można płacić w euro. Oprócz tego ceny podobnych towarów sprzedawanych w różnych państwach stają się szybko i łatwo porównywalne. Euro to także korzyści dla przedsiębiorców, gospodarci itd.

Uczestnictwo w Unii Gospodarczej i Walutowej nie jest warunkiem przystąpienia do Unii Europejskiej, jednak w perspektywie kilkuletniej – po spełnieniu wymaganych kryteriów – państwa przystępujące obecnie do Unii Europejskiej będą mogły wejść w skład strefy euro. Nie muszą one już w tej chwili określać daty przyjęcia jednolitej waluty. Nastąpi to w czasie, gdy ich gospodarka spełni wszystkie wymogi stabilnej gospodarki rynkowej, z niską inflacją i niewielkim deficytem budżetowym.

EWA GANCZARZYK

O. EDWARD POKOCHAŁ SAŁAJKĘ I JEJ MIESZKAŃCÓW Sposób na stres? Piłka!

Ponad dziesięć lat (1990-2000) przebywali w Łomnej Górnej Sałajce Karmelici Bosi. Później wrócili do Polski, klasztor jednak nie opustoszał. Zdomowili się w nim były karmelita, Edward Cokot. Dzięki swemu otwartemu dla wszystkich sercu jest on jedną z najbardziej znanych i lubianych postaci w dolinie Łomnej. Duszpasterz, działacz społeczny, sportowiec udzielił naszej gazecie wywiadu.

Jak to się stało, że ojciec Edward Cokot trafił do Łomnej Górnej.

Zaraz na wstępie muszę powiedzieć, że nigdy nie chciałem być w Łomnej. Ta ukryta w Beskidach wioska była dla mnie z początku jedną wielką dziurą, wielkim lasem, gdzie wilki mówią dobranoc. Będąc jeszcze klerykiem przyjechałem do Łomnej dwa razy – zawsze na kilka dni. Po święceniach kapłańskich zostałem wysłany do Monachium, gdzie karmelici zakładali nową placówkę. Po dziewięciu miesiącach okazało się, że w Łomnej trzeba kogoś do pomocy, a ja byłem w Niemczech wykorzystywany raczej do budowania wspólnoty niż do pracy. Wysłano mnie więc do Łomnej, żebym pomagał o. Gwidonowi. Choć z początku myślałem o buncie, przyjechałem tutaj i w ten sposób zaczęła się moja łomniańska przygoda. W tym roku minie 6 lat, odkąd tu jestem.

W 1990 roku został w Łomnej Górnej założony klasztor karmelitów bosych. Dlaczego po kilkuletnim pobycie zakonnicy z doliny Łomnej zniknęli?

Karmelici mieszkali tutaj przez 10 lat, w 2000 r. wrócili z powrotem do Polski. Powodów można by znaleźć wiele. Tym pierwszym, podawanym przez o. prowincjała Szczepana Praskiewicza był ten, że terytorium RC nie jest częścią prowincji krakowskiej, ale geneueńskiej, która opiekuje się klasztorami karmelitów przy kościele Praskiego Jezulątka w Pradze. Ustalono, że ma ona zarządzać placówką w Łomnej Górnej. Prowincja krakowska skupiła natomiast swoją uwagę na Słowacji. Kolejnym argumentem o. prowincjała był brak zakonników w Łomnej, gdzie zawsze musiał wydelegować do pomocy kogoś, kto mógłby spokojnie pracować w Polsce. Karmelici to zakon kontemplacyjno-apostolski z życiem w klasztorze, nie pracą w parafii. Doszło do tego, że klasztor przestał funkcjonować. Spotkało się to jednak z dezaprobatą u miejscowych mieszkańców, jak również u biskupa diecezji ostrawsko-opawskiej. W 1998 r. została podpisana umowa pomiędzy diecezją i zakonem karmelitów. Miała ona dotyczyć dalszej współpracy na okres 20 lat.

Tak się złożyło, że parafię zaczął ratować ojciec Edward, któremu nie podobało się w Sałajce...

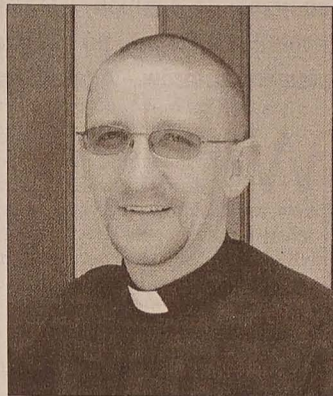
Po roku czasu zmieniłem swoje myślenie. Podjąłem decyzję, że nie zostawię parafii samej. Zdecydowałem, że na początek wezmę eksklaustrację, czyli możliwość pobytu poza zakonem. Tak było przez okres jednego roku. Wystosowałem kolejną prośbę do ojca prowincjała, ale ten już się nie zgodził. Mogłem powrócić do Polski, albo pozostać w Łomnej Górnej. Wybrałem ten drugi wariant, zostałem inkardynowany i jestem zwykłym księdzem diecezji ostrawsko-opawskiej.

Tak więc parafia przyczyniła się do tego, że ksiądz pozostał w Łomnej Górnej.

To był podstawowy argument – nie zostawić jej samej. Nawet gdyby przeszła pod opiekę Jabłonkowa, byłoby oczywiste, że nie odprawiano by tutaj codziennie mszy świętej. Nikt z księży nie chciał tej parafii przejąć, wraz z kościołem stopniowo ległaby w gruzach. Muszę powiedzieć, że takich ofiarnych ludzi, z dobrą i szczerą duszą, jacy żyją w tutejszej parafii, nie można spotkać byle gdzie. Wszyscy się znają jak jedna rodzina. Może była to wola Boża – tak zdecydowałem i muszę powiedzieć, że na razie nie żałuję. Zmienił się mój punkt widzenia, zacząłem się zastanawiać nad tym, co ja chcę z siebie dać. Odtąd jeszcze bardziej angażuję się w duszpasterstwo, pracę z młodzieżą, głoszenie rekolekcji itd.

Wiernych spotyka ksiądz w świątyni, ale są też tacy, którzy nie chodzą do kościoła, ale przesiadują w restauracjach...

Często odwiedzam takie lokale, żeby przyjąć porozmawiać, posiedzieć i napić się z nimi piwa – to przecież nie

grzech. Gospoda jest jedyną okazją, żeby spotkać wszystkich mieszkańców Sałajki. Nie wszyscy grają z mną tenisa, piłkę, nie wszyscy chodzą do kościoła. Ja wcześniej nigdy nie chodziłem do gospody, ale ktoś musiał do kogoś przyjść. Udało mi się przełamać strach i wstyd i do dzisiaj tego nie żałuję. Poznałem dobrych ludzi, ich domowe kłopoty, smutki, radości. Jako obcy z innego środowiska mogę poznać, kim właściwie ci ludzie są. Odwiedzam również ewangelików, którzy czasami pojawiają się w naszym kościele. Dawniej być może ludzie wstydziły się przychodzić do księdza. To nie oni mają do niego przychodzić, ale on do nich. Ja osobiście wolę się z nimi spotkać i porozmawiać byle gdzie – w kościele, w domach, na boisku, w restauracji.

Dokąd sięga zakres obowiązków księdza?

Jako kapłan nie mam weekendu, jestem jedynym grzesznikiem, który pracuje w niedzielę. Jestem sam, nie mam kościelnego ani zakrystianiana. Opiekuje się całym kościołem, choć sprzątaniami zajmują się panie. We wtorek i środę uczę katechez w obu szkołach w Łomnej Dolnej, codziennie odprawiam mszę świętą. W czwartek i sobotę ranem, w pozostałe dni po południu, a w niedzielę są Sałajce dwa nabożeństwa. Przygotowuję grupę do bierzmowania, opiekuję się ministrantami i scholą. Z prowadzeniem tej ostatniej grupy pomaga mi Antonin Martynek, który ma spore doświadczenie. Pracuję w kościele, na plebanii, sporo jest też pracy administracyjnej. Najgorzej jest załatwianie różnych spraw. Z Łomnej Górnej do Jabłonkowa jest ponad 13 km, nie mówiąc już o wyjazdach do Trzyńca czy Cz. Cieszyna. Zapomnienie czegoś i ponowny wyjazd jest naprawdę udręką. Załatwianie wszelkiego rodzaju spraw pochłania też mnóstwo czasu.

Oprócz całego szeregu obowiązków jest też ksiądz piłkarzem i strażakiem-ochotnikiem. Sport odgrywa w życiu księdza ważną rolę...

Moją pasją jest również dźwięczna – stara tradycyjna japońska sztuka walki. W 2002 r. zdobyłem tytuł mistrzowski, mam stopień pierwszego dana. Na kursy zacząłem uczęszczać będąc jeszcze w zakonie. Zafascynowałem się tym sportem, zdaję kolejne egzaminy i rozwijam swoje zdolności. Myślę, że szkoda byłoby w tej chwili z niego zrezygnować. Swoje umiejętności związane z tym sposobem samoobrony przekazuję także modzieży. W miarę możliwości regularnie gramy w piłkę, bo chcę utrzymać się w kondycji fizycznej. Jestem człowiekiem energicznym – sport pomaga mi w trudnych sytuacjach. Jeżeli mam kłopoty, to nie zamykam się w sobie, ale idę pobiegać za piłką, wyrzucając z siebie stres. Praca w parafii nie jest łatwa, czasami człowiek dostanie po grzbiecie, nawet od przyjaceli. Cieszę się z tego, że nasi piłkarze ufają mi i zapraszają mnie na wszystkie mecze. Ważne jest, że potrafię im pomóc, strzelając jedną czy dwie bramki.

**Dziękuję za rozmowę:
ROMAN BASELIDES**

BĘDZIEMY Z NIMI W UNII EUROPEJSKIEJ

Portugalia

Stolica: Lizbona
Ludność: ok. 10,6 mln
Język urzędowy: portugalski
Waluta: euro
Ustrój: republika
Państwo położone w części Półwyspu Iberyjskiego oraz w zachodniej części wyspy Madeiry i na Azorach na Oceanie Atlantycznym. Większe miasta to: Lizbona (2,8 mln), Porto (1,3 mln), Amadora (96 tys.), Setúbal (78 tys.), Coimbra (74 tys.), Braga (63 tys.).

Głównymi rolniczymi artykułami eksportowymi są: wino, pomidory i korek (z dębu korkowego, w zbiorze którego Portugalia zajmuje pierwsze miejsce na świecie). Duże znaczenie ma rybołówstwo i produkcja konserw. Hodowla bydła, trzody chlewnej i owiec jest słabo rozwinięta.

Liczne bogactwa naturalne: rudy wolframu (największe złoża w Europie), piryty, rudy cyny, uranu, żelaza oraz węgla brunatny i sól kamienna. Przemysł skoncentrowany wokół stolicy, głównie włókienniczy, spożywczy, stoczniowy, maszynowy, elektrotechniczny. Rozwinięta turystyka.

reakshow

Uderzył ją kilka razy – zadając każdy z kolejnych ciołów, uśmiechał się z zadowoleniem, nie zważając na to, że ona krzyczy i stara się wydrzeć z uścisku, którym spętał jej ramie. Właśnie, kiedy miał zdzielić ją po raz ostatni, jakoś udało jej się wymanować. Rzuciła się w stronę najbliższych drzwi, prześlizgnęła się do środka i zamknęła je, przekręcając klucz. Znalazła się w łazience. Oparła się plecami o chłodne drewno i odetchnęła głęboko, jednak serce ciągle jeszcze skakało jej do gardła. Zapomniała o tym, że nad drzwiami, tuż ponad jej głową, jest otwarte okienko. Zresztą – i tak było już za późno. Mężczyzna przystąpił pod drzwi krzesło, wspiął się do okna i zwinnym skokiem przedostał się na drugą stronę. Dziewczyna oniemiała z przerażenia, kiedy nagle uczuła jego oddech na swoim policzku. Mężczyzna uśmiechnął się złowieszczo, złapał ją za nadgarstek i przyciągnął do siebie tak, że nie była już w stanie nawet się poruszyć. Zdażyła jesz-

FELIETON DARKA JEDZOKA

kowiec legalny i zaakceptowany przez społeczeństwo sposób. Sadystów można podzielić na kilka podgrup: grupa używająca sprzętu domowego (patelnie, warzechy itp.), grupa tradycjonalistów (użytkownicy „karabaczów”) oraz grupa botaniczna – najbardziej okrutna i bezwzględna – która rżnie jałowcem. Pomimo to zyczący ten przynosi jednak wiele korzyści. Faceci (oprócz tego, że dają upust owym makabrycznym ciągotkom) mogą się powłóczyć po okolicy i zalać czapę na fioletowo wysokoprocentowymi trunkami, dzieciaki dostaną kieszonkowe i nafaszerują się solidną dawką czekolady, no i w końcu – dzięki corocznym masażom mamy piękne i kształtne dziewczyny. A o to przecież musimy zadbać...

Z życzeniami WESOŁYCH ŚWIĄT na ustach i z nożykiem w ręku młody felietonista zniknął gdzieś w ogrodzie. Zza krzaka jałowca zaczął się rozlegać dziki chichot i trzask łamanych gałęzi.

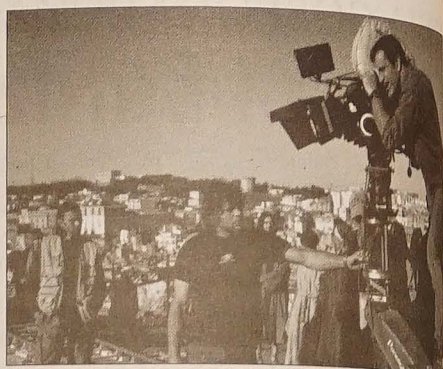
Horrorek

swego oprawcę: „Jak śmierdził, tak poróżniony, Ewka, co?” Zamamrotała pod nosem kilka przekleństw, sięgnęła do kieszeni dzinsów i nasyptała mu do nastawionej dłoni kilka kawałków zmiążdżonego czekoladowego jajka.

Tak, tak. Podobne zdarzenia odbywać się będą w naszych domostwach już za dwa dni. Osobliwy zwyczaj. Obywatele ukrywający sadystyczne bądź masochistyczne skłonności kwiczą po cichu z radością, gdyż w tym jednym dniu w roku mogą się do woli wyżyć w cał-

Ewangelia wg Mela

Dwa dni temu na ekrany czeskich kin wszedł głośny już film „Pasja” (pod czeskim tytułem „Umučení Krista”). Jego polska premiera odbyła się już 5 marca i w ciągu pierwszych dwudziestu dni wyświetlania obejrzały go 2 miliony widzów. Nadarza się odpowiednia okazja, aby w niniejszym wielkanocnym wydaniu GL swoimi refleksjami po obejrzeniu tego wybitnego obrazu podzieliło się dwoje współpracujących z naszym pismem autorów – Agata Szczuka i Marian Siedlaczek.

W Polsce jeszcze przed premierą „Pasji” zanosilo się na deszcz, po niej zaś rozpełtała się prawdziwa burza. Intelktualistów, recenzentów, krytyków filmowych, duchowienstwo, pedagodów, artystów, ba – rewizorów zjednoczyła nieodparta potrzeba i nagłe poczucie kompetencji wypowiedzenia się na temat filmu. Z „pasją”, acz na przeróżne sposoby dobiegano się do najnowszej holywoodzkiej wizualizacji Ewangelii.

Film, książka, ogólnie dzieło sztuki wtedy do odbiorcy przemówi, kiedy dotknie jego duszy. W dziele sztuki odnajdujemy tylko to, co było w nas już przedtem, jednakże dotychczas nieuświadomione. Sztuka to lustro, w którym się przeglądamy. Wszyscy jesteśmy oryginalni, różni. Każdy z nas przychodzi na świat wyposażony w inne „talenty”, determinujące naszą hierarchię wartości, na podstawie której postaramy się i oceniamy otaczającą nas rzeczywistość, w tym – nas samych. Dlatego często zdarza się, że patrząc na jedną rzecz – każdy z nas dostrzeżenie (przynajmniej na pierwszy rzut oka) co innego.

Mel Gibson w swoim dziele wykazał się niespotykaną wirtuozerią, polegając na autentyczności ekranowej adaptacji Ewangelii (autentyczność literury, czyli o wierności ekranowej adaptacji Ewangelii nie będę pisał, sensu miał rzec: „Jest, jak było”), lecz o ducha, treści, przekaz. Film bardzo ścisły i lakoniczny jest w słowach, ale niezwykle wymowny w treści. Reżyser, przechodząc podczas kręcenia filmu osobisty kryzys tożsamości, stworzył lustro nieskazitelne, bez zderzeń i piękności, ale w współczesnym świecie medialnie powykryzywianych luster zdarza się sporadycznie.

Kwestią drugorzędą jest, czy – mówiąc o filmie – kładzie się akcent na elementy antysemityczne, bezwzględny naturalizm, kwestie lingwistyczne, artystyczne czy moralne. Ważne, że jakąs akcent kładziony. Nieistotne, z której chmury piorun trzasnął, ale fakt, że burza została wywołana. A została: w każdym umyśle, w każdym sercu i duszy. Pomimo tego, że najsamopierw uwagę naszą przyciąga forma (w lustrze: sylwetka, fatałaszkę, w filmie: strumienie krwi, opuchnięte oko skatowanego Chrystusa), to odczuwamy, że treść jest ważna (w lustrze: spojrzenie sobie

prost w oczy, w filmie: zbliżenie wzrokowe Jezusa z Szymonem z Cyreny, Piłatem, zloczyńcą czy Weroniką, mówiące o tym, że twarzą Boga jest twarz innego; w twarzy innego, jeśli potrafimy go spotkać, możemy rozpoznać twarz Boga, bo Jezus nie odrzuca nikogo).

Słowem: film jest nad wyraz trudny do oceny. Można go mierzyć i oceniać, że „Pasja” wejdzie do moich kinematografii, jednakże jej fenomen polega na tym, iż nie da się ona zamknąć w szufladzie „sztuka”. Przerasta ją, tak jak każde inne dzieło mające na celu ogłoszenie czy przypomnienie Wesołej Nowiny. Ograniczeni uwarunkowaniami biocywilizacyjnymi, dysponujemy nader ograniczonym instrumentarium, czego dobitnym przykładem jest nasz dar boży.

Nawet „gdybyśmy mówili wszystkimi językami ludzi i aniołów” to mówiąc o Bogu, nie Bogiem jest to, o czym mówimy: „Teraz widzimy jakby w zwierciadle, niejasno; wtedy zaś (zobaczymy) twarzą w twarz; Teraz poznają po części, Wtedy zaś poznam tak, jak i zostałem poznany. Tak więc trwają wiara, nadzieja, miłość – te trwają; Z nich zaś największa jest miłość”.

(Hymn o miłości, 1 Kor 13, 1-13) Jednakże nie należy, a wręcz nie wolno, spocząć na laurach. Trzeba czuć bez przerwy i za pomocą – wprawdzie nędznego, ale jedynego – instrumentarium dążyć do powielania naszych „talentów”, do codziennego przekraczania samego siebie i permanentnego dawania świadectwa prawdzie poprzez miłość.

Gibsonowi się to udało, aczkolwiek (na pozór) nie zostawiono na nim suchej nitki. Co pośrednictwo (a „wynalazek szatana”) osiągnął to, co czasami jest nieosiągalne nawet podczas mszy świętej: skłania do myślenia transcendentalnego, co potrzebne jest nie tylko chrześcijaninowi, i nie tylko w okresie wielkanocnym.

Alleluja!

AGATA SZCZUKA

Na „Pasję” Mela Gibsona wybrałem się z przekonaniem, że nie obejrzę kolejnej superprodukcji hollywoodzkiej nakręconej dla zbitcia kasy i poprawienia w oczach widzów wyjątkowo wizerunkowo podstarzałych gwiazd. Przedpremierowe jeszcze recenzje sprawiały wrażenie jakiejś nerwowości, opinie krytyków siały klimat rozpaczliwej nieporadności uchwycenia sedna i przesłania filmu.

Spora grupa recenzentów ograniczała się do wytykania Gibsonowi trzech grzechów: szczwanej pazerności, epatowania sadyzmem i wzmienzonej antysemitki. Skąd tyle demonstrowania, nieśmiałości wobec scen tortur dokonywanych na Jezusie? Wreszcie skąd posądzenie o hipokryzję, której wyrazem miało być posłuszenie się pewnego rodzaju szantażem moralnym wobec widzów? Odpowiedzi należy szukać w tym, co sprawiło, iż film ten przetrwał schematy, jakich zwykliśmy się kurczowo trzymać – umowność.

Widz przecież wie, że to, co ogląda, nie dzieje się naprawdę. Że krew to farba a blizny – charakteryzacja. Dlatego jest w stanie zmieścić te wszystkie horrory z piłami mechanicznymi i wampirami w roli głównej pogryzając prażoną kukurydzę. Nie wychodzi z kina zdruzgotany widokiem scen gwałtu i przemocy, bo przyjmując założenie, że to gra, współczesna bajka. Tutaj jednak bohaterem filmu jest postać zgoła niebajkowa, sam Syn Boży. Widz oczekuje zatem czegoś w rodzaju epickiej przepowiedzi, biblijnego majestatu.

Od co najmniej kilkuset lat nosimy w zbiorowej wyobraźni fenomen Męki Pańskiej jako ciąg kilku nastu obrazków jednego z komiksów, na których wyretuszowano prawie całą prawdę o bólu, cierpieniu, okrucieństwie, bezsilności, wierze. I nagle dzięki filmowi odkrywamy, że również dobrze wyobrazić sobie możemy pieczę kramieryjnej Auschwitz jako przyjemne kominki, wyobrazić sobie pieczę kramieryjnego urolopu. Bo Jezus już nie dźwiga krzyża w białej szacie, z lekkimi zadrapaniami na twarzy. Tu niemal fizycznie towarzyszymy bestialsko skatowanemu człowiekowi, którego męka wydaje się nie mieć końca. Z trwogą wpatrujemy się w oblicza jego osalałych przywódców, rzymskich wojaków, którzy nawet nie wiedzą kogo ani za co katują. A więc jest to także film o bezinteresowności zadawania cierpienia. O pojedynku pomiędzy wykonawcą i ofiarą.

Ale religijność jest tutaj także pomostem do refleksji ogólnoludzkich. Podobnie jak Ewangelia, tyle że film ten czyni to w sposób o wiele bardziej dosadny i skróty, choć wcale nie jest uproszczony czy prymitywny. Czytając Ewangelie mamy czas na jej kontemplację, możemy odłożyć ją na kilka dni na półkę i powrócić do lektury w czasie przez siebie wybranym. Możemy dowolnie kontrolować porządek czytania a tym samym proces wchłaniania treści jawnych i ukrytych. W trakcie oglądania „Pasji” na ekranie jest od razu inaczej: jesteśmy wciągnięci w wirtualne współuczestnictwo, od początku do końca.

I właśnie owo „wchłonięcie przez obraz” sprawia, że widz czuje się jak bezpośredni świadek, uczestnik wręcz rozgrywających się wydarzeń. Sam, na gorąco, musi dokonywać wyborów. Na ma czasu na konsultację z rozumem, choć umysł co rusz podszeptuje: „A może by tak zaprzeczyć zarzutom? A może dogać się z Piłatem, przecież on sam zaproponował takie wyjście? Ale mogą też być słowa inne. Jak, móc przeżyć. Przecież to tylko słowa...”. Ale później ks. Jerzy Popiełuszko: „Jestem, które wypowiedział dwa tysiąclecia. I dlatego jestem gotowy na wszystko.” Wiara w słusność obranej drogi wyklucza kalkulację. Ból, cierpienie i poniżenie to tylko koszty obranej drogi. Koszty najbardziej przerażające, niewyobrażalne, a jednak nieodzowne... więc ze względu na Cel nieistotne.

MARIAN SIEDLACZEK

Pasja (The Passion of the Christ) Prod. USA, 2004, 125 min., reż. Mel Gibson, wyk. James Caviezel (Jezus), Maia Morgenstern (Weronika), Monica Bellucci (Maria Magdalena), Mattia Sbragia (Kajfasz), Hristo Naumov Shopov (Pierwszy Piłata), Claudia Gerini (Złoty Piłata) i inni.

Film przedstawiający ostatnie 12 godzin życia Jezusa Chrystusa ma być wierny przekazom historycznym, biblijnym oraz teologicznym. Aby podkreślić autentyczność historii, aktorzy posługują się dwoma wymarowymi językami: aramejskim i łaciną. „Pasja” to opowieść prowokująca do nowego myślenia i refleksji nad śmiercią Chrystusa osobiście i w sferze ekumenicznej. Jest to film o wierze, nadziei, miłości i przebaczeniu – a więc o tym, czego bardzo potrzeba w dzisiejszych burzliwych czasach.

„Pasja” była filmowana we Włoszech, w dwóch miejscach: w pobliżu Neapolu, w rejonie Basilicata, i w opodal miejsc, gdzie Pier Paolo Pasolini kręcił w 1965 „Ewangelie wg św. Mateusza” oraz w wytwórni Cincceitta przed pałacem w Rzymie.

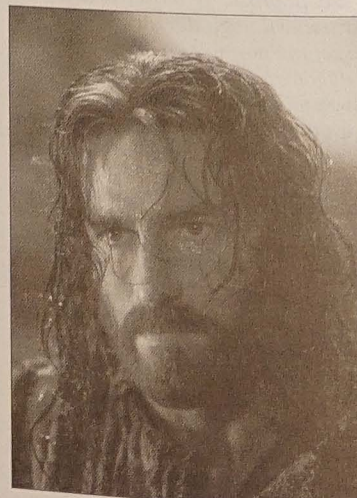
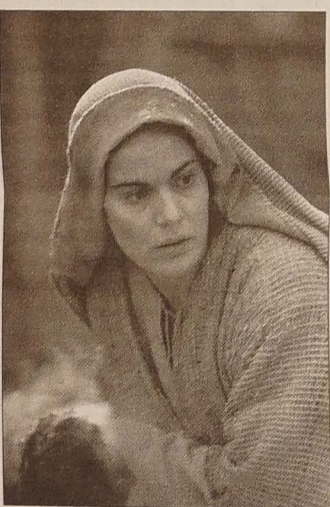
W Cincceitta Studios powstała oryginalna scenografia, którą autorami byli Francesco Frigerio i Carlo Gervasi. Skonstruowano wielki kompleks składający się z świątyni, w której kapłani sądzili Jezusa, dziedzińca przed pałacem Piłata i miejsca chłosty.

Gibson zasugerował operatorom Cebelowi Descheronowi (Patryk Pierwszy krok w kosmos), aby wzorował się na malarstwie włoskiego mistrza baroku – Carravaggio, którego mistrza słyną z niezwykłej realistycznej światłości i spektakularnego kontrastu między światłem a mrokiem. 40 procent zdjęć kręcono w nocy lub wewnątrz, w których światło przesłone zostało światłem z latarki, aby stworzyć wrażenie światła z trudem przedzierającego się z ciemności.

Maurizio Millonni zaprojektował wiedzę na temat strojów z epoki. Ręcznie szyte stroje miały mieć nie za zadanie wzmacniać realistyczny efekt „Caravaggio” i utwór, który był w tonacjach czarnego, brązowego i beżowej. Choć większość ekipy stanowili Włosi (a większość obsady pochodziła z Włoch i Europy Wschodniej), to jednak zespół specjalistów charakteryzacji, pod wodzą Carla Van der Laana i Grego Cannata (Hannibal, Piękny umysł, Raci z Karaibów), przybył z Hollywood.

Włoski zdawał sobie sprawę, że potrzebni będą najlepsi fachowcy od makijażu i charakteryzacji w świecie, którzy będą w stanie wykreować bezkompromisowo i wstrząsająco autentyczny obraz i wstrząsająco i ukrzyżowania. James Caviezel wcielający się w rolę Jezusa, codziennie poddawany był trwającej 7 godzin charakteryzacji.

(Dane zacierpnięto z materiałów prasowych Monolith Films – polskiego dystrybutora filmu)

SPIEWAMY, BO LUDZIE PRZYCHODZĄ NAS SŁUCHAĆ Z PRZYJAŹNIĄ do Unii

Dokończenie ze str. 1
T.B.: Niestety nie na tyle, by przyjść na próbę i zasilić nasze szeregi...

J.W.: No właśnie, a tymczasem przyszłość zespołu jest mocno zagrożona. 25-lecie Przyjaźni obchodziła z przeszło setką śpiewaków. Obecnie zespół liczy 51 członków, a na próby - nieraz ze względu na stan zdrowia - nie wszyscy przychodzą. Nic dziwnego, skoro znakomita większość chórzystów to ci, którzy stali u jego kolebki. Wtedy średnia wieku śpiewaków wynosiła 26 lat, a teraz - 58. Nam nie chodzi, żeby wypędzać z chóru 70-latków, ale żeby pozyskać również nowe, młodsze twarze, nowe, młodsze głosy... Dlatego cieszymy się, że aż pięć osób dojeżdża na próby z Suchej Górnej, podczas gdy miejscowi nie chcą przyjść...

Dlaczego tak się dzieje?
J.W.: Konsumpcyjny styl życia, śpiewanie przestaje być modne... Zresztą to nie tylko problem Karwiny czy Zaolzia. Polska boryka się z tymi samymi problemami. Nie pomaga ani dyrektor, nie pomagają nawet pieniądze, chór nie może ruszyć z miejsca. Nie ma kto śpiewać. A wymagania, gdy chodzi o kulturę, rosną. Ale chór niekoniecznie musi prezentować najwyższy poziom, żeby śpiewać. Weźmy nasze chóry zaolziańskie. Śpiewają, bo mają potrzebę wspólnego śpiewania, i tak chyba powinno być. I za to je wysoko cenię. Węgry to taniec, a Zaolzie to teatr i śpiew. Uważam, że nie trzeba być chórem akademickim, chórem na najwyższym poziomie, żeby podtrzymywać tradycję śpiewacze. Koncepcja Przyjaźni oparta jest na śpiewaniu na dobrym poziomie ku zadowoleniu publiczności. Jedynym słowem, będziemy śpiewać tak długo, jak długo ludzie będą przychodzić na nasze koncerty.

Nie każdy chór ma szczęście śpiewać dla pełnej widowni. Jak wam się to udaje?

T.B.: Naszym atutem jest to, że od samego początku śpiewamy z orkiestrą, co pozwala na większą dowolność w doborze repertuaru. Wykonujemy utwory znane i lubiane, takie, których publiczność chętnie słucha.

J.W.: Wiadomo, śpiew z muzyką bardziej wpada w ucho. Nieraz chóry zazdroszczą

nam, że nam to łatwiej, bo śpiewamy z orkiestrą. To jednak wiąże się z dodatkową żmudną pracą artystyczną i organizacyjną. Trzeba zdobyć akompaniament orkiestralny albo po prostu samemu je zrobić. Ogromnego wysiłku wymaga jednak samo zorganizowanie orkiestry i dodatkowe z nią próby. Tym, co przyciąga publiczność, są również soliści - Władysław Czepiec, Grażyna Wilk-Biernot oraz Adelajda Pasz-Szymik.

W tak doborowym składzie zaproszenia na koncerty sypią się same?

T.B.: Przeciętnie dajemy 5 koncertów rocznie, ale na przykład w ub. jubileuszowym roku były tylko trzy.

Czy to trochę nie za mało? Kiedy rozmawiam z innymi chórami pezetkaowskimi, mówią o 10, 12 występach rocznie... A może po prostu nie każde go stać na to, żeby was zaprosić?

T.B.: Oczywiście nie możemy dokładać do interesu i występować za Bóg zapłać. My chórzyci owszem, bo śpiewamy dla ludzi, a nie dla pieniędzy. Przyjmując zaproszenie, musimy mieć jednak pewność, że pokryjemy koszty autobusu i że będziemy mieli czym zapłacić orkiestrę.

J.W.: W skład orkiestry wchodzi bowiem

Prezes Tadeusz Bizoń.

Dyrygent Józef Wierzoń.

profesjonalni muzycy - nauczyciele szkół muzycznych, członkowie orkiestry salonowej z Cieszyna, osoby pochodzące z całego Zaolzia, ale i spoza regionu, na przykład z Konserwatorium L. Janáčka w Ostrawie...

T.B.: To profesjonalści. Nie możemy więc od nich wymagać, żeby grali za darmo. A co do liczby koncertów, to pozwolę sobie na małe sprostowanie. Kiedy mowa o kilkunastu występach, z pewnością nie chodzi o samodzielne koncerty, z dwugodzinnym programem, za każdym razem z trzema, czterema nowymi piosenkami i śpiewaniem bez nut.

Zatrzymajmy się jeszcze przy pieniądzach. Czy trudno jest powiązać koniec zespołowi działającemu na własny rachunek?

T.B.: Pozyskać finanse w dzisiejszych czasach, to zawsze bardzo trudne. Mogę otwarcie powiedzieć, że dzieje się tak m.in. dzięki dotacjom z miejskiego Funduszu Kultury, a także dzięki zaangażowaniu naszych chórzystów, którzy co miesiąc wpłacają składki członkowskie. Mamy nagrany repertuar na płycie kompaktowej i taśmie magnetofonowej, które sprzedajemy.

Gdzie odbywają się próby?

T.B.: Jeszcze nie tak dawno korzystaliśmy z gościnności frysztańskiej PSP. Po połączeniu

obydwu szkół niestety zabrakło w niej dla nas miejsca. Obecnie więc próby odbywają się w Domu PZKO we Frysztacie, zawsze w poniedziałki o godz. 17.45. Oprócz tego dyrygent spotyka się osobno z orkiestrą i z solistami, a dopiero przed koncertem wspólnie próbujemy całość. Nasz dyrygent nieraz narzeka, że jedna próba tygodniowo to za mało. Osobiście podziwiam go za jego zaangażowanie, zamiłowanie do pieśni i śpiewu chóralnego. Ale dla nas chórzystów śpiew nie jest jedyną pasją. My mamy jeszcze inne hobby, na które też chcemy, żeby starczało nam czasu. Pomimo to nasze kontakty nie urywają się z chwilą zamknięcia teczek z nutami. Każda próba jest połączona z omawianiem spraw zespołu, ponadto organizujemy wspólne wycieczki oraz wyprawy... też za pieśnią. Ostatnio na przykład byliśmy na Książniczce Czardasza w wykonaniu Teatru Ołomunieckiego oraz w Cieszynie na *Baronie Cygańskim*. To duża przyjemność, a zarazem inspiracja słuchać utworów, które sami mamy w repertuarze.

Naszą rozmowę rozpoczęliśmy od koncertu, zakończmy też koncertem. Jaki on będzie?

T.B.: Na zaproszeniach napisano, że chodzi o *Wiosenny koncert przyjaźni* z okazji wejścia Republiki Czeskiej i Polski do Unii Europejskiej. Nie może zatem zabraknąć gościa z Polski.

J.W.: Będzie nim Śląski Chór Górniczy *Polonia - Harmonia* z Piekar Śląskich z dyrygentką Iwoną Melson, pracownikiem naukowym Akademii Muzycznej w Katowicach. *Polonia - Harmonia* to 50-osobowy zespół, dostrzegany i nagradzany w konkursach i przeglądach, który ma na swoim koncie wiele odznaczeń. Nieraz gościł też za granicą - we Francji, Niemczech, Austrii, RC, Słowacji i Włoszech. W Castel Gandolfo chór śpiewał dla papieża Jana Pawła II. Nasz zespół nawiązał kontakty z górniczym chórem z Piekar podczas koncertu inauguracyjnego *Trojaka Śląskiego* w Katowicach w 1996 r. W rok później koncertowaliśmy na jubileuszu jego 85-lecia.

T.B.: *Polonia - Harmonia* wystąpi gościnnie w pierwszej części programu. W drugiej części koncertu zaśpiewa Przyjaźń, a na zakończenie wykonamy wspólnie trzy utwory. Oczywiście nie przegapimy też okazji, by złożyć życzenia naszemu dyrygentowi z okazji jego 70. urodzin, który prowadzi zespół *Przyjaźń* od samego początku.

BEATA SCHÖNWALD

W nich nie kak u nas... (?)

PODRÓŻ ZE STOLICY GÓRALIJE DO STOLICY IMPERIUM

Piewca niedoli ludu rosyjskiego, N.A. Niekrasow, zwracał się do *Matuszki Rosji: Tyś biedna i żywna, potężna i bezbronna!* W Moskwie, powyższe skupia się jak w soczewce. Moskwa to nie tylko Kreml i plac Czerwony z cerkwią Wasyla Błogosławionego i Mauzoleum Lenina. To również niezliczone śmietniki i cuchnące przejścia podziemne, okupowane przez bomżów¹⁾, gangsterów i prostytutki. To nie tylko 52 muzea (historyczne, geograficzne, narzędzi tortur, seksu, gorzelni, mody, zwierząt itd.), lecz i 53 kasyna oraz zatręśnienie salonów gier. Niedaleko salonu Rolls-Royce'a, babuszka, do złudzenia przypominająca tę z rosyjskich bajek, stara się sprzedać obrus.

Nabyłam go nie dla unikatowego wzoru czy niewiarygodnej ceny 20 rubli²⁾. Nie była to też litość ani brak pomysłu na upominek z Rosji. Zdecydował uśmiech. A właściwie jego brak.

Babuszka mogłaby wygrać casting na rolę *babuszki z okienka* anonującej koniec bajki rosyjskiej. Pulchna, rumianolica, z pstrą chustą i donośnym głosem, którym wyraziła wdzięczność: - *Najwyższy widzi wszystko. Odwiedzimy ci się sprawiedliwie.* Wolalabym, żeby przy okazji - jak prawdziwa babuszka z bajki - uśmiechnęła się, ale niedoczekanie moje. Babuszki się nie uśmiechają. Bomży i prostytutki też nie. W ogóle Rosjanie się nie uśmiechają. Amerykanin zapytany *jak się ma*, rozpromieniony odpowiada *świetnie*, choć właśnie wylano go z pracy. Japończyk z uśmiechem opowie o śmierci córki. Węgier odpowie raczej zgodnie z prawdą, Polak ma się zawsze źle, a Rosjanin *normalnie*. Rozmowniejszy (na przykład Witia, taksówkarz z Kaługi) zażartuje: *Jak w mauzoleum. Anim nie żyw, ani mnie nie grzebią...*

Rosjanin nie uśmiecha się bez powodu. Tak robią szaleńcy i Amerykanie. I pracownicy McDonaldsów, ale tych tego uczą na specjalnych szkoleniach. A Rosjanin nie. Gdy źle mu się wiedzie - chce, by cały świat to widział. A gdy mu radośnie - pragnie, by wszystkim tak było: *Góra na dwóch - półgórze, radość na dwóch - dwie radości.* Wesoły Rosjanin

nie uśmiecha się - rzy jak koń. Nie ma złotego środka - uśmiechu, jest biegunowość. Albo płacz, albo śmiech. Albo bóbr albo koń. Zawsze wszak „ogoniasy”.

Z czasem dochodzi się do wniosku, że Rosjanie śmieją się z i płaczą z tych samych powodów. Narzekają na *duracką* władzę, która *wszystkich chce oszukać*, nie robią jednak nic, by ją zmienić. Znoszą nadużycia, a weszbrane poczucie krzywdy wylewają łzami lub śmiechem (w rozmowach z obcokrajowcem i na trzeźwo, wolą drugą opcję), czy śmiechem przez płacz.

Tak było z Witią, istną skarbnicą wiedzy o Piotrze Wielkim (który *wyrąbał* okno do Europy) i dowcipów, głównie politycznych:

- *Rząd przestał wypłacać pensje, Rosjanie przyjęli to bez słowa. Potem pozabierano mieszkania. Ludziom nawet powieka nie drgnie. W końcu nakazano zebrać się wszystkim rankiem na placu - będą po kolei wieszani. Czy są pytania? Tylko jedno: sznury przynosimy sami, czy zajmą się tym związki zawodowe?*

Walerij, młodszy brat Witia, kucharz z wykształcenia, ochroniarz z zawodu, nie dał się zawstydzić: *W Moskwie otwarto nowy sklep „Eros” - z gołymi półkami.*

Walerij i Witia przekonywali mnie, że rosyjski humor jest *bardziej specyficzny*, dostrzegłam jednak w nim angielską suchość, polską absurdalność, czeską bezpośredniość i uniwersalną obsesję na punkcie polityki i problemów ekonomicznych. Uderza to, że Rosjanie stanowczo zastrzegają sobie monopol do nasmiewania się z Rosji i lamentowania nad nią. *Obcym* wolno słuchać rosyjskich szlochów i salw śmiechu. Ba, powinni tak czynić, by się dowiedzieć czegoś o *duszy rosyjskiej*. Dowiedzieć i tylko tyle, bo zrozumieć niepodobna...

(cdn.)

AGATA SZCZUKA

¹⁾ Bomż - osoba „bez opriedielennego miasta zytija”, czyli bezdomny.

²⁾ Cca 20 Kč.

CZĘŚĆ 8.

Śmiergust musi być!

Nasz starzik miał śmiergust przelotrośnie rod... Wczas rano se nagotował garniec z wodóm, a schował sie za dzwyrzami w siyni. Wiedziol, że każdo baba w chałupie - starka, mama aji jo - bedzie musiała kole niego przynść, jak rano stanie. A na to cyrpliwie czakoł. Jasne, że my to tym wiedziaty, bo tak robiwyol każdego roku. Tóż my se dowaly pozór, cichutko łotwiryaty, pomalutku zagłondały, łopatarnie wlawowały do tej siyni. Nie wiyom, jak to starek robił, ale po każde nas poloł.

Jo już była tak łopatarno, że żech nad ranym ani nie spała. »Dzisiaj mie nie poleje, teraz tam jeszcze nie bedzie, nima moźne« - łoblykala żech se we swoji izbeczce, a za łoknym sie ledwo widniło. W siyni było ćma, a jo godnóm chwile stoła w przwiwrzitych dzwyrzach, a czakała czy sie tam co szustnie. Nic, ganc cicho... Idym! Z łopowogóm wlezym dali, a ani nie dychóm. Fört nic... Tóż już żech sie nadychła, bo sie mi z tego zadziyrżowano tchu ćmiło przed łoczami. Pokrocziła żech śmiało, a tu luch... Nie wiyom, gdo sie bardzi zlynknył - jo, jak żech była naroz cało mokro, czy starek, jak żech ze zlynku wrzeszczała na świynte słowa.

»Na ty stary capie! Ty se nie dosz pokój!« - uslyszalażech za drugimi dzwyrzami. To starka, kiero czakała pozloblykano, aż sie starek przezradzi. Teraz już śmiało łodewrzyła na całego, a hned miała na siebie łostatek wody ze starkowego garca. A że starek nie szporowol i miol nagotowane garczisko, co w nim wywarzowali prodo, tak miała mokróm głowe, szaty do kościoła aji koszulym pod szatami. Starke w piyrszej chwili zatło, starzik, sie śmiol, a łod radości sie mu aż w łoczach blyskalo! »Jo to już nie wydziyrżym!« - puściło starce naroz rzecz. »Cały żywot sie musimz tropić z takim błoznym« - nie wybiyrała w słowach. »Nale Jewka, dyć je śmiergust« - starek widziol swoje nierowne i chciol jóm uhołkać. »Idziesz łodymnie! Cóż jo se teraz łoblekym do kościoła« - narzykala starka z płaczym.

»Dejcie mamó, jo móm słozhne w piecu, tóż wóm ty szaty ususzim. Dyć jeszcze mómy dość czasu« - łodezwała sie moja mama z kuchni. »A wy tato zaroz schowejcie tyn garniec na górkę! Gdo to widziol na świynta, jak móm wszyndzi pokludzóno, tak marasić! Jak mały chłapiec...« Starek postłozhnie poszel łodniysz garniec, a my ze starkóm zaczyony w kuchni ścióngać ze siebie mokre łonty. »A taki to je fört« - dudrała starka. »Dyć za młodu tam u nich, we dworze, sie loli na śmiergust cały dziyń. Putniami, amprami, co gdo porwoł. Dopotędnia polywali pachotcy, po połędniu dziywyki, ale nikiedy aji stare baby. Maryna wachowała w łoknie, a jak my szli z małymi dzieckami popod jejich chałpóm, tak na nas wylała dwa dzbery...«

Moja mama wieszala nasze łoblyczki nad piecym, a śmiała sie: »Tóż to tam musiała być wiesiolo partyja«. Starek już łodniós prodlany garniec na górkę, a teraz prugowol wytrzić złotóm ziyw w siyni. »Dejcie tato, jo se to zrobim po swojimu!« - zegnyła sie mama po handre. Starek sie łobrócił, a naroz luch! Nie rachowały my, że mo za dzwyrzami schowane jeszcze dwa litrzoki... Nejpryndzi był wielki krawal, potom sie zdało, że mama ani starcka tydziyń do strazika nie przemówióm, ale w połędnie, przy łowinyzi polywce, już sie pogodzili.

Zuzka z Pastyrnika

Telewizja

SOBOTA 10 KWIETNIA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Rodziny w zgodzie 8.15 Wielki Koncert Wielkanocny 9.00 Ziarno (dla dzieci) 9.25 5-10-15 (dla dzieci) 9.55 Magiczne drzewo (s.) 10.25 Legendy Tarzana (s. anim.) 10.50 Zorro (s.) przygodowy USA 1957 11.40 Plebania (s.) (s.) 12.35 Kuchnia z Okrasą (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Rozmowy ze zwierzętami (s. dok.) 13.45 Arka Noego (film USA) 15.10 Między nami (talk show) 15.35 Retrospektyw Jerzy Nowosielski (film pol.) 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Gość Jedynki 17.35 Plebania (s.) 18.05 Śasiedzi (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz muzyczny) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Orędzie Wielkanocne Prymasa Polski ks. kardynała Józefa Glempa 20.15 Pearl Harbor (film USA) 23.20 Fan (film USA) 1.20 Komisarz Montale (film franc.) 2.55 Sieć (film USA).

■ TVP 2

7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Asterix Gal (film anim.) 9.55 Duetto w rzymskim Koloseum 10.55 Wszystko o jajku (film ang.) 11.30 Animals (mag.) 11.55 Jetsonowie (s. anim.) 12.20 Nowe przygody Tomka Sawyera (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Jezus z Nazaretu (film histor.) 17.00 Hej, Polacy kresowiacy - Festiwal Kultury Kresowej 18.30 Panorama 19.00 Krzyżacy (film pol.) 21.50 Zwycięzcy śmięrci (film tygodniowy) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Żona astronauty (film USA) 0.20 Pearl Harbor (film USA).

■ TV KATOWICE

6.40 Jan Sebastian Bach - Wielka Msza h-moll (koncert) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.45 Palce 9.00 Świat (mag.) 9.45 Tajemnica śmierci Mozarta (pr. dok.) 10.10 Daleko od szosy (s.) 11.45 Koncert na 4 12.45 Etniczne klimaty 13.30 Sharp Torell Basket Liga - 2. mecz 15.15 Nowy Targ 10-lecie Podhala 15.45 Klasa z klasą (teleturniej) 16.15 Aktualności 16.45 Koncert na 4 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.55 Jesienią o szczęściu (film pol.) 19.55 Góralu, czy ci nie żal (reportaż) 20.45 Studio pogoda 20.55 Aktualności 21.10 Sobotni magazyn sportowy 21.40 Kurier sportowy 21.50 Studio pogoda 22.05 Hania (film pol.) 23.35 Dwa księżycy (film pol.).

■ POLSAT

7.05 Poplista 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Domowa kawiarenka (mag.) 8.00 Atomówki, Strażnicy czasu (s. anim.) 8.30 Yugioh (s. anim.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Mop Man (mag.) 10.15 4x4 (mag.) 10.45 Samo życie (s.) 13.20 Pensjonat Pod Różą (s.) 14.20 Domowa kawiarenka (mag.) 14.50 Interwencja (mag.) 15.15 Awantura o kasę (teleturniej) 16.15 Mystic Pizza (film USA) 18.30 Informacje 19.00 Co się święci w mej pamięci (pr. rozryw.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 21.40 Świat według Kiepskich (s.) 22.15 Bar - złoto dla zuchwałych (wyniki (pr. rozryw.) 22.35 Ryzykanci (film USA) 0.35 Więcej szmalu (film USA) 2.15 Muzyka na BIS.

■ TVC 1

5.00 Druga młodość (s.) 5.30 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 6.30 Babilon 6.45 Mechanika popularna dla dzieci 7.10 Listy od Feliksa (s.) 7.20 Sezamie, otwórz się (s.) 7.50 Daleka podróż do domu (s.) 8.15 Niech żyje S Club! (s.) 8.40 Rumpclimpcampr 10.05 To Tydzień z miłością (pr. dok.) 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Klub przyjaciół muzyki na instrumenty dęte 12.00 Wiadomości 12.05 W jaki sposób... (mag.) 12.30 Potomkowie sławnych 13.05 Szczęście domowe 13.35 Mieszkanie to zabawa 13.55 Mowa - Ekstrawagancja (mag.) 14.20 Dopóki nas życie nie rozdzieli (s.) 16.00 Oczarowani (s.) 17.00 Odbiorca TVC 17.20 Uśmiechy Dalimila Klapki 18.00 Wiadomości 18.10 Czarcią skała (bajka) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Wesele roku 21.20 Policjant w Beverly Hills (kom. USA) 23.05 Wiadomości 23.10 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Seks w wielkim mieście (s.) 23.50 Losowanie „10” szczęśliwych 23.55 Kumpel do bicia (film USA) 1.55 Film o filmie: Mistrzowie (s.) 2.10 Star Trek (s.) 2.55 Szwagier Drakuli (s.) 3.20 Przepiękna gra 4.10 Nieznajomość nie usprawiedliwia 4.25 Artoza.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Diagnoza 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Być aktorem w Czechach 7.05 Gdzie Wielkanoc wzięła swój początek 7.55 Panorama 8.30 Kluczyk (mag.) 10.20 Artoza 10.50 Maria, matka Jezusa (film USA) 12.25 M.V. Gazzo: Kapelusznik pełen deszczu 14.20 Świat filmu - Charlie Chaplin 15.20 Przepiękna gra 16.15 Z Paryża do Lizbon (film dok.) 16.45 Buly 19.35 Euronews 20.00 Grecja pasja 21.35 Towarzystwo Manes 22.40 Noc z Andielem 0.10 Wielka muzyka nocna 1.55 Seks w wielkim mieście (s.) 2.25 Wielka muzyka nocna 4.00 Lista przebojów 4.55 Groteski: Charlie Chaplin 5.15 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.05 Teletubisie (s. anim.) 6.35 Pokemon (s. anim.) 7.00 Pod banderą Neptuna (s. anim.) 7.30 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.15 ESO (lista przebojów) 10.30 Sue Thomas: Agentka FBI (s.) 11.20 Zaloty (mag.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Gdzie alibi nie wystarcza (film czes.) 14.15 FC Banik Ostrawa - FK Jablonec 16.25 Kameňák 2 16.45 Profesjonalni (s.) 17.50 C

Kronika Rodzinna

Pół wieku człowieku!
inż. BRONISŁAW ABRAHAMOWICZ BRZUCHAŃSKI
Dziecię górskich kniei.
Sto lat życia! Z melancholijną tezką w oku życzą Mchwałdowie i Wantułowie. GL-169

Odeszliście, ale w naszych sercach żyjecie nadal.

Dnia 10. 4. przypominamy sobie 10. rocznicę śmierci naszej Kochanej Mamy i Babci

śp. **MARII PIERCHAŁA**

zaś dnia 4. 4. obchodziliby 87. rocznicę urodzin nasz Kochany Ojciec i Dziadek

śp. **WOJCIECH PIERCHAŁA**

O chwilę wspomnień proszą córki i syn z rodzinami. AD-045

W kinach

KARWINA - Centrum: Mój brat niedźwiedz (10, godz. 14.00, 15.30, 17.45, 11, godz. 15.30, 17.45, 12, godz. 17.45), Open Range (10-12, godz. 20.00), **Reflex:** Teściowie (10, 11, godz. 17.00, 20.00), Pan i władca (12, godz. 17.00, 20.00), **Ex:** Piętno (10, 11, godz. 19.00), **TRZYNIEC - Kosmos:** Lilięchy Momy Lisy (10, 11, godz. 17.30), In America (10, 11, godz. 20.00), Goodbye Lenin! (12, godz. 17.30), Kierowca bez twarzy (12, godz. 20.00), **CZESKI CIESZYŃ - Central:** Ostatni samuraj (10, godz. 18.00).

Na antenie

POLSKIE AUDYJCJE: Strzelec z przysięgi to tytuł niedzielnej audycji, w której Edward Polak opowie o swojej wojennej drodze do armii gen. Andersa. Ten późniejszy znany w całym kraju sadownik z Żywocia ma niezwykły dar narracji. W jego wykonaniu nawet niewesołe historie rozbrzmiewają pełnią humoru i pogody ducha. W poniedziałek wielkanocny nadana zostanie druga część audycji nazwana **Sadownik z wyboru**. Niedziela 11, godz. 18.30, Poniedziałek Wielkanocny godz. 19.00. Ostrawa UKF 107,3 m. Trzyniec 105,3 m. /tob/ **MAGAZYN ZAOLZIE:** TVP Katowice, (11, godz. 8.45).

W terenie

KRAKÓW - SAJ Kraków zaprasza na „odwetówkę”, która odbędzie się 15. 4. w Krakowie na ul. Garncarskiej (Irish Pub). Stroje z lat 20.-30. obowiązkowo. Start: 19.30, wjazd: 6 zł. **Organizatorzy:**

KARWINA RAJ - Klub Młodych zaprasza 11. 4. na Dyskotekę Śmierci do Domu PZKO w Karwinie Raju.

▲ Klub Seniora zaprasza członków i sympatyków 13. 4. o godz. 16.00 do Domu PZKO na spotkanie pt. „Wiosenne rozważanie rajszych chłopów”.

▲ zarząd MK PZKO informuje członków zarządu i rejonowych, że planowane zebranie 13. 4. z powodu przedstawienia Sceny Polskiej zostało przesunięte na środę 14. 4. o godz. 18.00 do Domu PZKO.

UWAGA - tancerze i sympatycy założonego w roku 1983 Zespołu Regionalnego Błędowice! Spotykamy się na Majówce przy Zborówce 8. 5. o godz. 16.00 w ogrodzie i Domu PZKO w Błędowicach. Program: m.in. występ młodzieży. **SKRZECZOŃ - MK PZKO** serdecznie

zaprasza w niedzielę 18. 4. o godz. 9.30 na Uroczystość Wspomnieniową z okazji 35. rocznicy odsłonięcia pomnika 104 Polaków - ofiar Polenlagru, która odbędzie się na skrzeczońskim cmentarzu. W trakcie uroczystości zostaną odsłonięte zrekonstruowane i odnowione tablice ofiar Polenlagru oraz skrzeczońskich obywateli, którzy podczas drugiej wojny światowej zginęli w obozach koncentracyjnych.

SUCHA GÓRNA - MK PZKO organizuje 5. 6. wycieczkę do Rajskich Teplic, Raj. Lesnej (betlejem), Čičman i Żyliny. Zgłoszenia wraz z opłatą 100 Kč przyjmuje p. Alfred Lotter, tel. 596 425 917.

CIERLICKO STANISLAWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 15. 4. o godz. 18.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora przy MK PZKO zapraszają na spotkanie w 14. 4. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

PITTS „B5” - zaprasza na wycieczkę 17. 4. z Bukowca przez Baginiec, Kiczory na Stożek. Rejestracja w godz. 11-13. Zbiórka o godz. 8.00 na dworcu autobusowym w Nawsiu. Blisze info. pod nr tel. 558 359 490.

Koncerty

CHÓR MIESZANY „CANTICUM NOVUM” - serdecznie zaprasza na koncerty Wielkanocne 10. 4. o godz. 15.00 do kościoła ewangel. w Bystrzycy i 11. 4. o godz. 18.00 do kościoła katolickiego w Trzyniecu.

KARWINA - zapraszamy 17. 4. o godz. 15.30 do Miejskiego Domu Kultury w Karwinie Nowym Mieście na „Wiosenny Koncert Przyjaźni” w wykonaniu chóru, orkiestry i solistów karwińskiej „Przyjaźni” (dyr. J. Wierzoń). Gościnnie wystąpi Śląski Chór Górniczy „Polonia-Harmonia” z Piekar Śląskich w Polsce (dyr. I. Melson). Przeprowadzą bilety w księgarni „Knihcentrum” we Frysztać, ul. Frysztaćka 74 (ulica obok Ratusza na Rynku), tel. 596 323 393 oraz w kasie Miejskiego Domu Kultury, tel. 596 314 256.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - WIELKA GALERIA: do 9. 5. wystawy Valtera Kantora „Piękna drzewa i fotografie”, obrazy Jindřiška Kantorowej.

▲ **BIALA GALERIA:** do 9. 5. wysta-

Wszystkich Was kochałem, dla Was tylko żyłem, chciałem jeszcze zostać, lecz było mi sądzone z Wami się na zawsze rozstać.

Dnia 10 kwietnia wspominamy 7. smutną rocznicę, kiedy ucichło serce i spoczęły pracowite ręce naszego Drogiego Męża, Ojca i Dziadka

śp. **JÓZEFA CZUDKA**

z Gródka. Z miłością i szacunkiem wspominają żona, córki i syn z rodzinami. AD-042

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 6. 4. 2004 zmarła w wieku 90 lat nasza Najdroższa

śp. **ANNA CHOWAŃCOWA**

z domu Chmiel, zamieszkała w Karwinie Frysztać. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 13. 4. 2004 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego a.w. w Karwinie Frysztać. Zasmucona rodzina. RK-057

Uplywa szybko życie, jak potok płynie czas...
Dnia 9. 4. 2004 zmarł w wieku 84 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek

śp. **RUDOLF SIWY**

z Trzynieca. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 14. 4. o godz. 10.00 z kościoła katolickiego w Wędryni. Zasmucona żona i synowie z rodzinami. GL-170

ferty

SPRZEDAM SUKNIE CIESZYŃSKA, wielkość 44-46 na 165 cm wysokości. Tel.: 558 358 630. AD-050

OFERUJE KURCZĘTA 13-15 tyg. Folwarczna, Dolny Żuków, Tel.: 558 734 202, 737 160 464. AD-051

STAŁA LUB DODATKOWA, DOCHODOWA PRACA, DLA OSÓB POSIADAJĄCYCH LUB MAJĄCYCH DOSTĘP DO KOMPUTERA Z ŁĄCZENIEM INTERNETOWYM. WYMAGANA ZNAJOMOŚĆ JĘZYKA POLSKIEGO I URZĘDOWEGO DANEGO KRAJU. INFORMACJE:
www.piokal.pl

ISA CONSULT s.r.o.
ISA Palackého 129, 738 01 Frydek-Místek
www.isarege.cz

NOWA ZABUDOWA MIESZKANIOWA W KARWINIE!

Czterokondygnacyjny dom wielofunkcyjny, ul. Fryštátská, Karwina z wykorzystaniem dotacji PFRM (SFRB) w wysokości 400 000 Kč/1 mieszkanie Przewidywany termin wprowadzki: 1. 12. 2004 38 mieszkań (powierzchnia 46 - 111 m²) Blisze informacje pod nr. tel. (Po-Pt: 8.00-16.00): 800 100 115, 558 435 811

JABŁONKOWSKIE ZESPOŁY WYSTĄPIĄ W TRZYŃCU

Z wiosną do TRISII

JABŁONKOW / TRZYNIEC (kor) - Aż sześć zespołów folklorystycznych zaprezentuje się podczas koncertu *Gorolsko wiosna*, na który 17 bm. o godz. 17.00 do trzynieckiego Domu Kultury TRISIA zaprasza jabłonkowskie MK PZKO. Oprócz chóru *Gorol* wystąpią zespoły *Zaolzi*, *Zaolzioczek*, *Nowina*, *Lipka* i *Torka*.

- *Dłóżył nóm sie czas miyndzy Gorolskimi Świyntami, tak my postanowili ludzióm dać už wezasi aspoń maóm próbe tego, co uwdzóm latoś na Gorolu* - powiedział gwara naszej gazecie jeden z inicjatorów koncertu, gawędziarz **Tadeusz Filipczyk**. Dodał, już w języku literackim: - *A dlaczego w Trzyńcu? Otóż wprawdzie jabłonkowskie Kolo jest ewenementem, bo żadne inne nie może się pochwalić tylu zespołami, ale nie dysponuje tak dużą salą, by móc w niej pomieścić wszystkich sympatyków tych zespołów.*

Bilety na imprezę można nabyć u członków chóru *Gorol* lub rejonowych Koła-organizatora oraz w sklepie *Gloria* na jabłonkowskim Rynku Mariackim. - *Serca i dźwięryze mómy otwarte* - twierdzi T. Filipczyk.

GMINA ZATRUDNIŁA CZWÓRKĘ BEZROBOTNYCH

Jaka praca, taka płaca

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) - Po dobrych ubiegłorocznych doświadczeniach mostecki samorząd postanowił ponownie podpisać z trzyniecką filią urzędu pracy umowę o zatrudnieniu czwórki bezrobotnych do robót publicznych.

- *Przed rokiem pracowała u nas szóstka poszukujących pracę i sprawdziło się to - mówi zastępca wójta, Alojzy Martynek.* - *Troje z nich radziło sobie tak dobrze, że zatrudniliśmy ich na stałe. Przez całą zimę opiekowali się nową nartostradą i całym jej zapleczem. Może*

znajdzie się miejsce i dla kogoś z tej czwórki?

Czwórka nowych bezrobotnych zajmuje się obecnie robieniem wsi wiosennych porządków. Później przy współpracy z gminną spółką Służby Techniczne będą troszczyć się o utrzymanie gruntów będących własnością gminy (np. koszenie trawy itp.).

- *Pracowników opłacać będzie Urząd Pracy. Jeżeli jednak będą sobie radzić dobrze, nie jest wykluczone, że pomyślimy dla nich o specjalnych premiach* - dodał A. Martynek.

W NAJNOWSZYM WYDANIU »ZA-SE-TO«

O Wisławie Szymborskiej

OSTRAWA (mro) - W pierwszym tegorocznym numerze czasopisma o kulturze, życiu społecznym województwa morawsko-śląskiego „Za se to...” wśród tematów związanych z przegłosem teatralnym OST-RA-VAR, powrotem kabaretu „Pod okapem” czy wystawami galerii ostrawskich znalazł się także tekst **Alicji Smigi** - pt. „Laureatka nagrody Nobla mieszka w Krakowie”.

nowanej w zeszłym roku na ostrawskiej polonistyce i w tym roku w Polskim Gimnazjum w Cz. Cieszynie.

Artykuł w skróty sposób traktuje życiorys i twórczość Wisławy Szymborskiej, dając jednak pojęcie o jej najwybitniejszych dziełach. Akcentuje jej pozytywny stosunek do integracji europejskiej. Wspomina także o wystawie „Nic dwa razy” przygotowanej przez Instytut Polski w Pradze, ekspozycji

Pchli targ

OSTRAWA (mro) - Nie lada gratka szykuje się dla ciułaczy szpargałów. Dziś na ostrawskich terenach wystawowych „Czarna Łąka” odbędzie się Targ staroci, na który zjadą hobbyści z całej republiki. Sprzedać i kupić będzie można prawie wszystko - od monet przez pocztówki i książki po przedmioty rzemiosła artystycznego. Pchli targ w pawilonie A rozpocznie się o godzinie 7.00 a zakończy w południe.

SZKOŁA ARTYSTYCZNA PROWADZI ZAPISY

Koncerty ułatwią wybór

CZESKI CIESZYŃ (bag) - Podstawowa Szkoła Artystyczna im. Pawła Kalety prowadzi zapisy do klas o specjalizacji muzycznej, plastycznej, tanecznej i literacko-dramatycznej na rok szkolny 2004 - 2005. Zgłaszać się można w sekretariacie codziennie od 8.00 do 16.00 lub telefonicznie pod nr. 558 712 340.

by poznać poziom, albo ułatwić sobie i dziecku decyzję wyboru. Talent i zainteresowania można rozwijać tutaj naprawdę wielostronnie. W sumie 37 pedagogów zapewnia naukę na 14 różnych instrumentach muzycznych, uczy tańca, rozmaitych technik sztuki plastycznej, prowadzi zajęcia literackie i sceniczne, trzy orkiestry oraz grupę taneczną.

W kwietniu przygotowano dla zainteresowanych aż 9 koncertów uczniów poszczególnych klas instrumentów i nauczycieli. Jest to okazja,

Roczna opłata, w zależności od wybranego kierunku wynosi od 480 do 930 koron.

redakcyjnej Poczty

Ad.: Nostalgiczne powroty

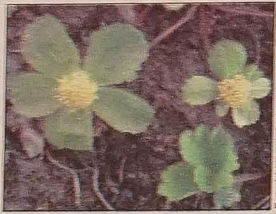
Chciałbym zwrócić uwagę na drobne uchybienie, jakie znalazło się w artykule pod tym tytułem w czwartkowym nr. Głosu Ludu. Chodzi o to, że w artykule pominięto zostało nazwisko Józefa Mazura z Jabłonkowa, naszego kolegi klasowego, nauczyciela, chórzysty, dyrygenta

wielu chórów w regionie jabłonkowskim. To on napisał do książki pn. Odżyły wspomnienia najwięcej ciekawych wspomnień. Bez jego współpracy książka byłaby o wiele skromniejsza. **OSKAR LANEC, Trzyniec** (autor listu jest redaktorem wspomnianej publikacji)

Ciąg dalszy ze str. 1

Pani Bronisława wspomina pierwszy publiczny występ *Cieszynianki*. Miał on miejsce 14 grudnia 1974 r. Dzieci popisały się piosenkami i wierszykami oraz tańcami cieszyńskimi. Tańce, przeważnie ludowe, towarzyszyły zespołowi przez całe 30 lat, a do piosenek dzieci często akompaniowały sobie na prostych instrumentach perkusyjnych.

Po 10 latach pracy do zespołu dołączyły dzieci z sibickiego przedszkola. *Cieszynianka* prezentowała się na licznych imprezach: festynach, akademiach, wernisażach wystaw, zebraniach czeskokocieszyńskich Kół PZKO. - Za swoją działalność zespół odznaczony został z okazji swojego 15-lecia m.in. Medalem Za Zasługi i aktem uznania ZG PZKO oraz aktem uznania Wydziału Szkolnego w Karwinie - pisze B. Cuziur.

Fot. MAREK SANTIARIUS

Ilona Hudeczek śmieje się: - Sam pan widać, że dzieci doskonale wiedzą, iż w Cieszyńiance śpiewały całe generacje cieszyńiaków. I są z tego dumne.

Rozmawiamy o tym, co wszystko zmieniło się od obchodów 25-lecia. - Niby niewiele, a jednak - odpowiada kierowniczka zespołu, którego dyrygentem jest obecnie Maria Szymaniak, a akompaniorką Marta Bury. - Przede wszystkim pożegnaliśmy się z przedszkolem z ul. Grabińskiej. Zastąpiły tamtejszych przedszkolaków dzieci z niższych klas polskiej podstawówki z ul. Havlíčka. Ponadto śpiewają i tańczą w Cieszyńiance przedszkolaki z Moskiewskiej, Akacjowej i z Sibicy, z ul. Polnej. Spotykamy się raz w tygodniu na wspólnych próbach na Moskiewskiej, a oprócz tego nauczycielki ćwiczą z dziećmi repertuar w swoich przedszkolach.

Do najważniejszych w ostatnim czasie koncertów I. Hudeczek zalicza ubiegłoroczny koncert noworoczny w czeskokocieszyńskim kościele katolickim, gdzie *Cieszynianka* zaśpiewała wspólnie z obu polskimi chórami parafialnymi. Zaprezentowane na nim kolędy same przedszkolaki zaśpiewały później na koncercie dla szkół w Klubie PZKO oraz na spotkaniu pracowników firmy *Silva Art*. Były też, jak zwykle, występy na imprezach Kół PZKO, festynach, jubileuszach przedszkoli...

- No a teraz szykujemy się do koncertu jubileuszowego - dodała I. Hudeczek.

***

Koncert pn. *Bajkowy wóz*, nad którym objął patronat wiceburmistrz Cz. Cieszyzna, Marian Kuś, odbędzie się w Teatrze Cieszyńskim - w sobotę 17 kwietnia o godz. 16.00.

Bilety - paszporty potrzebne do podróży w świat - są do nabycia w przedszkolach i PSP przy ul. Havlíčka oraz na miejscu przed koncertem.

JACEK SIKORA

ZALEGŁE SPOTKANIA 18. KOLEJKI DYWIZYJNEJ GRUPY E

Niecodzienne widowisko nad Olzą

W środę piłkarze rozegrali zaległe spotkania 18. kolejki w dywizyjnej grupie E. Sławia Orłowa przed własną publicznością uległa 0:1 faworytowi z Hluczyna, Dziećmorowice zremisowały na wyjeździe 1:1 z Mokrymi Łazcami. Do kuriozalnej sytuacji doszło w pojedynku Czeskiego Cieszyńa z Krawarzami. Goście w pierwszej połowie zdążyli złapać trzy czerwone kartoniki. Gospodarze po 45 minutach prowadzili 3:0, ale na wstępie drugiej odsłony - po domniemanej kontuzji jednego z graczy przyjezdnych - sędzia zmuszony był zakończyć mecz. Zgodnie z regulaminem trzy punkty przyznane zostaną gospodarzom. Właśnie z Krawarzami zmierzy się dziś na własnych śmieciach Bank Olbrachcice, który swój zaległy mecz 18. kolejki z Wałaskim Młędzyczem rozegra dopiero 5 maja. Z kolei Czeski Cieszyń podejmie dziś przed własną publicznością Opawę B. Pozostałe dwa nasze zespoły - Dziećmorowice i Orłowa - walczyć będą jutro na wyjeździe (Orłowa w Zabrzegu, Dziećmorowice w Mieście Albrechtice).

ORŁOWA - HLUCZYN

0:1 (0:0). Bramka: Martin Hanus. Sędziował Poklop, w. 150. Zwycięstwo gości nie podlegało w środę żadnej dyskusji. Podopieczni trenera Ericha Cviertny od pierwszych minut meczu dyktowali warunki na boisku. Bramkarz Sławii Hulva dwiolił się i troił, tylko dzięki niemu gospodarze blisko byli bezbramkowego remisu. Hulva zwycięsko wyszedł z pojedynku z Harwotem (11. min.), Žižką (14.) i Urbančíkiem (37.). Podopieczni trenera Miroslava Čopjaka dzielnie się trzymali również w drugiej połowie. Wały obronne Sławii runęły dopiero w 86. minucie. Zwycięskiego gola zdobył Martin Hanus. - *Zdaniem niektórych widzów Hanus w momencie podania znajdował się na spalonym. Nie mamy jednak pretensji do arbitrow, Hluczyn zwyciężył zasłużenie* - stwierdził menedżer Orłowej Bronisław Schimke. (jb, JK)

CZESKI CIESZYŃ - KRAWARZE

(w 50. min. przy stanie 3:0 sędzia Śrut zakończył mecz). Bramki: 10., 43. Maceček, 30. Vojvodík. Widzów 250. Rzadko spotykany był przebieg meczu drużyn sąsiadujących ze sobą w tabeli. Gospodarze z miejsca ruszyli do ataku i w 10. minucie wyszli na

prowadzenie, kiedy po strzale Myśińskiego odbitą piłkę ułokował w siatce Maceček. W 28. min Rusnok sfaulo-

Czeskokocieszyński Myśiński (z lewej) ucieka Buchvaldkowi. Fot. MAREK SANTIARIUS

wał od tyłu przed polem karnym Myśińskiego, sędzia pokazał mu czerwony kartonik, a Vojvodík z rzutu

wolnego trafił w samo okienko. Od tej chwili przyjezdni przeszli panować nad sobą, zaczęli grać bez pardonowo. W ciągu niespełna 10 min sędzia Śrut pokazał żółte kartoniki Malohlavovi, Staňkowi, Sebrali Buchvaldkowi. W 40. min czerwona kartka od razu został ukarany Bauer, który w trakcie przerwy kopnął rywala. W 43. min po trzecim rożnym Zimy piłka wyśladowała bucie Macečka, który umieszczył ją w siatce - 3:0. Przed zejściem do doświadczonego Sebrala przytrzymał rywala za koszulkę, konsekwencją czego była czerwona kartka. Tra-

wał od tyłu przed polem karnym Myśińskiego, sędzia pokazał mu czerwony kartonik, a Vojvodík z rzutu przyjezdnych w trakcie przerwy zmienił trzech zawodników, a w 50. minucie nabawił się kontuzji. Štibar, arbiter zakończył spotkanie, jego losach zdecydowała komisja MSZW. - *Nigdy nie spotkałem się czymś takim. Goście sprawiali wrażenie, jakby przed meczem zjedli porzuczonego surowego mięsa* - stwierdził menedżer IRP Karel Maceček.

MOKRE LAZCE - DZIEĆMOROWICE 1:1 (1:1). Bramki: Čelustka - Pfléger. Sędziował Straka, w. 100. Pojeździe odbył się na boisku w Chlebičovicach powodu silnego wiatru piłkarze mieli kłopoty z poskromieniem wyskakujących piłek, niemniej spotkanie stało się dobrym poziomem. W korzystnym świetle zaprezentowali się obaj goście - Axmann i dziećmorowiczy Jaček. Losy meczu rozstrzygnęła perły - Axmann i dziećmorowiczy Jaček. Losy meczu rozstrzygnęła perły - Axmann i dziećmorowiczy Jaček. Losy meczu rozstrzygnęła perły - Axmann i dziećmorowiczy Jaček.

BIEGACZE, NA START
Komu puchar wójta?
W sobotę 17 bm. zjadą do Gródka biegacze, by zmierzyć siły w zawodach pn. *Bieg przez Gródek*. Imprezę, której główną nagrodą jest Puchar Przechodni Wójta, urządzają po raz dziesiąty wspólnie z władzami gminy gródeckiej PZKO-wcy, ochotniczy strażacy oraz członkowie klubu sportowego Sokol.

Prezentacja zawodników, którzy wystartują w blisko 20 kategoriach wg wieku i płci, rozpocznie się o godz. 7.45. Organizatorzy spodziewają się, że tak jak w poprzednich edycjach w zawodach - oprócz biegaczy z Zaolzia - wezmą udział także goście z Istebnej i słowackiego Czernego. (kór)

Lokaty: 1. Opawa B 39, 2. Zabrzeg 36, 3. Hluczyn 36, 4. Czeski Cieszyń 36, 5. Dziećmorowice 25, 6. Cz. Cieszyń 25, 7. Orłowa 25, 8. Olbrachcice 23 pkt.
Opr. JANUSZ BITTMAN

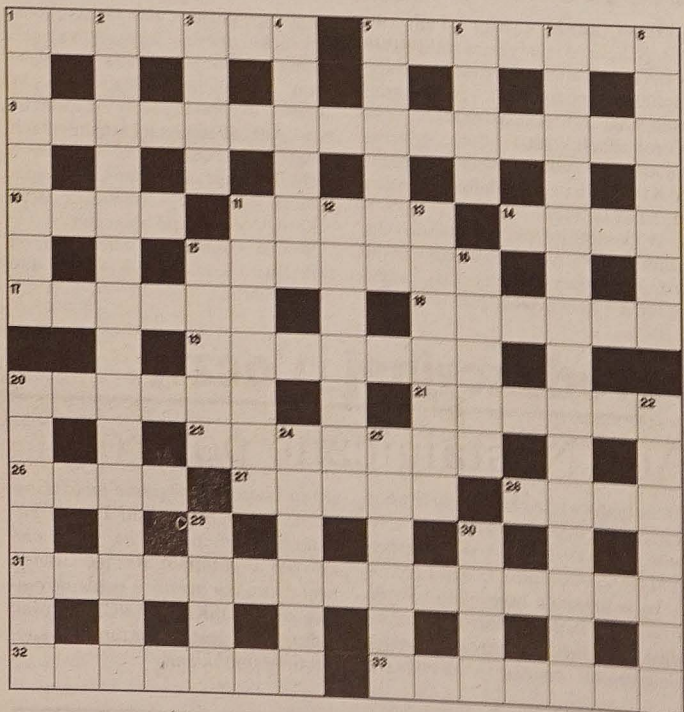
Nasza oferta

- **PIŁKA NOŻNA**, I liga: B. Ostrawa - Jablonec (dziś, 14.30 - TV Nova). MŚLF: D. Kounice - Futbol Trzyniec (jutro, 10.15). **DYWIZJA E:** B. Olbrachcice - Krawarze, Cz. Cieszyń - Opawa B (dziś, 16.00), Zabrzeg - Orłowa, M. Albrechtice - Dziećmorowice (jutro, 16.00). **MISTRZOSTWA OKRĘGU:** L. Piotrowice - Dobra, W. Hoszčice - Bogumin (dziś, 15.30), P. Polom - Bystrzyca, Frensztat - Karwina (jutro, 15.30). **I A KLASA - gr. B:** Hodslawice - Mosty k. J., Fulnek - Rychwałd, Stonawa - Bilowec (dziś, 15.30). **I B KLASA - gr. B:** Pietwałd - Darkowiczki, ČSAD Hawierzów - Hař (dziś, 15.30). **I B KLASA - gr. C:** Dąbrowa - Jablonków, Lutynia D. - Wierzniovice, Sucha G. - Šmitowice (dziś, 15.30), Skrzeczów - Niebory, I. Piotrowice - Liskowice, Nydek - Žuków G. (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** V. Bogumin - Domasławice, F. Orłowa - FK Hawierzów, Sn Orłowa - B. Rychwałd, Sn Hawierzów - Zabłocie, Cierlicko - S. Pietwałd (dziś, 15.30), Bogumin B - S. Orłowa B, L. Łąki - Datynie D. (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Wędrynia - Palkowice (dziś, 15.30).

Krzyżówka

Poziomo: 1. broni w sądzie 5. cieknie z samowara 9. nie amator 10. ostatnio w Wędryni się odbywa 11. jordańska Warszawa 14. lajba Noego 15. bez flenu wyżyje 17. wyraz w zdaniu wyróżni 18. grzechot 19. bardzo mocno truje 20. na stopie nurka 21. autor „Stawki” z Klosem 23. pokrywa czaszki się niewykształciła 26. brząsk 27. krótka masywna szabla 28. Noce i... 31. twórczo pracuje 32. dawny miedziak austriacki 33. zuchwalec.
Pionowo: 1. wykształcona i dowcip-

na hetera 2. prześliczna dla Skalda 3. Polska Nedbala 4. pierwszy przeskoczył 16 m 5. garaż dla Airbusa 6. drugoplanowa w filmie 7. nie ma odniesień do świata realnego 8. lilia afrykańska 11. przerwa w czasie Hamleta 12. Oktawianowi doradzał 13. kieszonkowy pamiętnik 15. Grechutowi przygrywała 16. dolina we wschodnim Libanie 20. grozi na oblodzonej drodze 22. uchybienie 24. uraza dawna 25. przyroda 29. boju albo zabaw 30. renault prawie jak muza.
Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 3. 4. 2004

Poziomo: 1. ZBOŻE 6. CECHA 9. KIELICH 10. KAZUS 11. ALINA 12. PROWINCJONALIZM 16. HAS 17. AGADIR 19. STATYW 20. CEZANNE 21. FIKCJA 22. BRZOZA 23. SKI 25. DECENTRALIZACJA 29. BIGOS 30. TALIA 31. TORNADO 32. LIANA 33. REWIA.
Pionowo: 1. ZAKUP 2. OCZKO 3. EKSHIBICJONISTA 4. WERICH 5. LITWOS 6. CHARAKTERYZATOR 7. CHILI 8. ALARM 13. RAGTIME 14. JAWAJKA 15. ZWYCZAJ 18. REA 19. SNB 23. SREBRO 24. ILORAZ 25. DEBEL 26. CECHA 27. CHLEW 28. AGAWA.

O słycać?

■ **TENISIŚCI STOŁOWI Startu** Sucha Górna w dobrym stylu rozpoczęli półfinałową rywalizację w Ekstralidze. Obrońcy zeszłorocznego tytułu w pojedynku z Mokrymi Łazcami prowadzą już 2:0. W pierwszym meczu było 4:2 dla Startu (po dwa punkty zdobyli Košťál i Mrkvička), zaś w czwartek górnoszanie uporali się z rywalem gładko 4:0. Trzecią konfrontację zaplanowano na najbliższy wtorek w Mokrych Łazcach. - *W naszych barwach zabrakło kontuzjowanego Petra Korhela, ale chłopcy potwierdzili i bez niego rolę faworyta* - stwierdził dla GL menedżer Startu Sucha Górna Nikolas Endal. Wyniki czwartkowego spotkania: Košťál - Demek 3:0 (6, 7, 7), Mrkvička - Šimončík 3:1 (5, 6, 8, 9), Čihák - Janásek 3:0, Košťál - Šimončík 3:0 (3, 6, 7). W

drugim półfinałowym pojedynku tenisiści stołowi NH Ostrawy przegrywają 0:2 z El Ninio Praga. Prażanie przed własną publicznością zwyciężyli w czwartek 4:0. Seria półfinałowa potrwa do trzech zwycięstw.

■ **PIŁKARZE RĘCZNI Banika** Karwina pilnie szlifują formę przed półfinałem Interligi, gdzie zmierzą się z Duklą Praga. Karwiniacy w środowiu towarzyskim meczu pokonali na wyjeździe 27:23 Koprzywnicę, a w czwartek i piątek w własnej hali dwukrotnie 30:27 Powaską Bystrycę. **Bramki we wczorajszym meczu zdobyli:** Zdráhala, Szymanski 6, Horák 5/2, Požárek 4, Bednářik 3, Vašek, Kubis 2, Kust, Szymon 1. Ze względu na transmisję telewizyjną doszło do zmiany w terminarzu półfinałów. Pierwszy mecz Banika z Duklą

Praga odbędzie się już 14 kwietnia o godz. 17.00 w Karwinie, retransmisję w programie II TVC o godz. 19.15. Kolejne terminy: 17. 4. (17.00 w Pradze), 21. 4. (17.30 w Karwinie), 24. 4. (17.00 w Pradze) i 28. 4. (17.30 w Karwinie).

■ **HOKEIŚCI HC HAMÉ ZLIN** po pierwszym w swej historii zwycięstwie w tytuł mistrza RC. Zwycięzca Ekstraligi rywalizacji Tipsport Ekstraligi w pomiedzy Zlinem a Sławią Praga wyłoniony został w pięciu spotkaniach. Podopieczni słowackiego trenera Ernesta Bokroša (urodzonego w Karwinie) w czwartek pokonali Sławię Praga 4:1, identycznym wynikiem wygrywając też całą finałową serię. Przypomnijmy, że właścicielem był rywalem Stalowników. Trzeci mecz odbędzie się 14 kwietnia o godz. 17.00 w Karwinie, retransmisję w programie II TVC o godz. 19.15. Kolejne terminy: 17. 4. (17.00 w Pradze), 21. 4. (17.30 w Karwinie), 24. 4. (17.00 w Pradze) i 28. 4. (17.30 w Karwinie).